

Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej

NTT System S.A.

za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.
sporządzone według MSSF

20 marca 2018

Spis treści

Strona

Skonsolidowane Sprawozdanie z Całkowitych Dochodów za okres od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 roku (układ kalkulacyjny)	5
Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku	6
Skonsolidowane Sprawozdanie ze Zmian w Kapitale Własnym za okres od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 roku	8
Skonsolidowane Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych za okres od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 roku (metoda pośrednia)	10
Noty objaśniające do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku	11

Indeks not objaśniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego		Strona
1	Informacje ogólne	11
2	Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	12
3	Stosowane zasady rachunkowości	15
4	Podstawowe osądy rachunkowe i podstawy szacowania niepewności	25
5	Przychody	26
6	Segmenty operacyjne	26
7	Koszty działalności operacyjnej	28
8	Pozostałe przychody operacyjne	30
9	Pozostałe koszty operacyjne	31
10	Przychody finansowe	32
11	Koszty finansowe	32
12	Podatek dochodowy	33
13	Działalność zaniechana	37
14	Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	37
15	Zysk przypadający na jedną akcję	37
16	Rzeczowe aktywa trwałe	38
17	Nieruchomości inwestycyjne	40
18	Wartość firmy	40
19	Pozostałe aktywa niematerialne	40
20	Jednostki zależne	42
21	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	42
22	Wspólne Przedsięwzięcia	43
23	Pozostałe aktywa finansowe	44
24	Pozostałe aktywa	44
25	Zapasy	45
26	Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	45
27	Należności z tytułu leasingu finansowego	46
28	Kapitał podstawowy	46
29	Kapitał zapasowy	47
30	Kapitał rezerwowy	47

Indeks not objaśniających do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego cd. Strona

31	Zyski zatrzymane i dywidendy	47
32	Udziały niesprawujące kontroli	48
33	Kredyty i pożyczki otrzymane	48
34	Pozostałe zobowiązania finansowe	49
35	Rezerwy	49
36	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	50
37	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	50
38	Programy świadczeń emerytalnych	50
39	Instrumenty finansowe	50
40	Przychody przyszłych okresów i pozostałe rozliczenia międzyokresowe	53
41	Płatności realizowane w formie akcji	54
42	Transakcje z jednostkami powiązаныmi	54
43	Zmiany wysokości udziałów w jednostkach zależnych	54
44	Zbycie działalności	55
45	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	55
46	Transakcje niepieniężne	55
47	Leasing operacyjny i najem długoterminowy	55
48	Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	57
49	Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	57
50	Dane dotyczące zatrudnienia w Grupie Kapitałowej	58
51	Zdarzenia po dniu bilansowym	59
52	Pozostałe informacje	59
53	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	60

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 DO 31 GRUDNIA 2017 (UKŁAD KALKULACYJNY)

	Nota nr	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
		(tys. PLN)	(tys. PLN)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	5, 6	463 829	595 391
Koszt własny sprzedaży	7	442 086	569 959
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		21 743	25 432
Koszty sprzedaży	7	17 461	18 963
Koszty zarządu	7	4 392	4 673
Pozostałe przychody operacyjne	8	9 101	12 481
Pozostałe koszty operacyjne	9	7 943	7 139
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		1 048	7 138
Przychody finansowe	10	2 070	177
Koszty finansowe	11	1 138	3 231
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		1 980	4 084
Podatek dochodowy	12	367	673
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		1 613	3 411
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	13	-	-
Zysk (strata) netto		1 613	3 411
Inne całkowite dochody			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	-
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	-
Rachunkowość zabezpieczeń		-	-
Skutki aktualizacji majątku trwałego		-	-
Zyski i straty aktuarialne		-	-
Udział w innych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych		-	-
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	12	-	-
Inne całkowite dochody (netto)		-	-
Całkowite dochody ogółem		1 613	3 411
Zysk netto przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		1 613	3 411
Udziałom niesprawującym kontroli		-	-
		1 613	3 411
Całkowity dochód ogółem przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		1 613	3 411
Udziałom niesprawującym kontroli		-	-
		1 613	3 411
Zysk (strata) na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	15		
Z działalności kontynuowanej i zaniechanej:			
Zwykły		0,12	0,25
Rozwodniony		0,12	0,25
Z działalności kontynuowanej :			
Zwykły		0,12	0,25
Rozwodniony		0,12	0,25

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU

	Nota nr	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2016 (tys. PLN)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	16	19 067	19 461
Nieruchomości inwestycyjne	17	3 215	3 215
Wartość firmy	18	-	-
Pozostałe aktywa niematerialne	19	31 646	31 689
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	21	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12	2 861	3 292
Należności z tytułu leasingu finansowego	27	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	23	-	-
Pozostałe aktywa	24	-	-
Aktywa trwałe razem		56 789	57 657
Aktywa obrotowe			
Zapasy	25	36 343	73 470
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	63 369	85 581
Należności z tytułu leasingu finansowego	27	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	23	120	150
Bieżące aktywa podatkowe	12,26	4 990	325
Pozostałe aktywa	24	3 674	8 438
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45	10 284	16 494
Aktywa obrotowe razem		118 780	184 458
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia	14	-	-
Aktywa razem		175 569	242 115

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU (cd.)

	Nota nr	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2016 (tys. PLN)
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	28	83 100	83 100
Kapitał zapasowy	29	36 226	34 165
Kapitał rezerwowy	30	9 448	9 448
Zyski zatrzymane	31	1 613	3 411
Niepodzielony wynik finansowy		-	(1 350)
Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
	14	-	-
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej			
		130 387	128 774
Kapitały przypadające udziałom niesprawującym kontroli			
	32	-	-
Razem kapitał własny			
		130 387	128 774
Zobowiązania długoterminowe			
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	33	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	38	-	-
Rezerwa na podatek odroczoney	12	1 947	3 421
Rezerwy długoterminowe	35	208	209
Przychody przyszłych okresów	40	-	-
Pozostałe zobowiązania	36	-	-
Zobowiązania długoterminowe razem			
		2 155	3 630
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	36	10 236	68 158
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	33	17 627	25 732
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	6	155
Bieżące zobowiązania podatkowe	12,36	-	-
Rezerwy krótkoterminowe	35	7 933	8 150
Przychody przyszłych okresów i pozostała rozliczenia międzyokresowe	40	7 225	7 516
Pozostałe zobowiązania	36	-	-
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
	14	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem			
		43 027	109 711
Zobowiązania razem			
		45 182	113 341
Pasywa razem			
		175 569	242 115

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2016 DO 31 GRUDNIA 2016

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał zapasowy ogółem	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny inwestycji	Kapitał rezerwowany na świadczenia pracownicze rozliczane metodą praw własności	Kapitał rezerwowany na zabezpieczenia	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zysk/Strata z lat ubiegłych	Zyski zatrzymane	Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitały przypadające udziałom niesprawnym kontrolującym	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na 1 stycznia 2016 roku	83 100	25 201	8 992	6 658	-	-	-	3 500	(2 736)	5 737	130 452	-	130 452
Wpływ zmiany zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta błędów lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Po zmianach	83 100	25 201	8 992	6 658	-	-	-	3 500	(2 736)	5 737	130 452	-	130 452
Kapitał z emisji akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktualizacja wyceny rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-	(710)	-	-	-	-	-	-	(710)	-	(710)
Aktualizacja wyceny inwestycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty nie ujęte w sprawozdaniu za rok poprzedni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Powiązany podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 411	3 411	-	3 411
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ujęcie płatności dokonywanych w formie akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysków zatrzymanych	-	-	(27)	-	-	-	-	-	1 386	(1 359)	-	-	-
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4 378)	(4 378)	-	(4 378)
Wynik z lat ubiegłych jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Stan na 31 grudnia 2016 roku	83 100	25 201	8 964	5 948	-	-	-	3 500	(1 350)	3 411	128 774	-	128 774

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 DO 31 GRUDNIA 2017

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał zapasowy ogółem	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny inwestycji	Kapitał rezerwowany na świadczenia pracownicze rozliczane metodą praw własności	Kapitał rezerwowany na zabezpieczenia	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zysk/Strata z lat ubiegłych	Zyski zatrzymane	Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitały przypadające udziałom niesprawnym kontroli	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na 1 stycznia 2017 roku	83 100	25 201	8 964	5 948	-	-	-	3 500	(1 350)	3 411	128 774	-	128 774
Wpływ zmiany zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta błędów lat poprzednich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Po zmianach	83 100	25 201	8 964	5 948	-	-	-	3 500	(1 350)	3 411	128 774	-	128 774
Kapitał z emisji akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktualizacja wyceny rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktualizacja wyceny inwestycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty nie ujęte w sprawozdaniu za rok poprzedni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Powiązany podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 613	1 613	-	1 613
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ujęcie płatności dokonywanych w formie akcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Podział zysków zatrzymanych	-	-	2 061	-	-	-	-	-	1 350	(3 411)	-	-	-
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wynik z lat ubiegłych jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku	83 100	25 201	11 025	5 948	-	-	-	3 500	-	1 613	130 387	-	130 387

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 DO 31 GRUDNIA 2017 (METODA POŚREDNIA)

	Okres zakończony 31/12/2017 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem za rok obrotowy	1 980	4 084
Koszt podatku dochodowego ujęty w rachunku zysków i strat	(367)	(673)
(Zysk)/strata ze zbycia/likwidacji składników rzeczowych aktywów trwałych	(30)	(4)
(Zysk)/strata netto z pozostałej działalności inwestycyjnej	-	-
Amortyzacja aktywów trwałych	530	670
(Dodatnie)/ujemne różnice kursowe netto (transakcje walutowe)	(149)	81
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-	-
Inne	-	(1)
	1 964	4 157
Zmiany w kapitale obrotowym:		
(Zwiększenie)/zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	22 212	(3 992)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	37 127	(11 467)
(Zwiększenie)/zmniejszenie pozostałych aktywów	4 764	9 835
Zwiększenie/(zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	(58 071)	(62 528)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rozliczeń międzyokresowych i przychodów przyszłych okresów	(291)	(11 847)
Zwiększenie/(zmniejszenie) rezerw	(218)	(3 831)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	5 523	(83 830)
Zapłacone odsetki i inne koszty finansowe	1 058	1 504
Zwiększenie/(zmniejszenie) aktywa i rezerwy na podatek odroczony	(1 043)	568
Zapłacony podatek dochodowy	(4 665)	959
	(4 650)	3 031
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 873	(76 642)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe	(73)	(123)
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	30	4
Płatności za wartości niematerialne	(20)	(120)
(Zwiększenie)/zmniejszenie pozostałych aktywów finansowych	30	(100)
Wpływy/(wydatki) netto z tytułu zmian wartości nieruchomości inwestycyjnych i udziałów w jednostkach stowarzyszonych	-	-
Środki pieniężne netto (wydane) / wygenerowane w związku z działalnością inwestycyjną	(33)	(339)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z kredytów	-	25 732
Splata kredytów	(8 105)	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	-	-
Dodatnie/(ujemne) różnice kursowe netto (transakcje walutowe)	149	(81)
Zapłacone odsetki i inne koszty finansowe	(1 058)	(1 504)
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli	-	(4 378)
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	(9 014)	19 769
Zmiana netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(6 210)	(57 212)
Bilansowa zmiana środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(6 157)	(57 245)
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	(53)	33
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	16 494	73 706
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego	10 284	16 494

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017**1. Informacje ogólne****1.1 Informacje o jednostce dominującej**

Spółka NTT System S.A. (jednostka dominująca Grupy Kapitałowej NTT System S.A.) została utworzona na podstawie umowy spółki, sporządzonej w formie aktu notarialnego przed Notariuszem Anną Niżyńską w Kancelarii Notarialnej w Warszawie, w dniu 29 czerwca 2004 roku (Rep. Nr A 2477/2004). Siedzibą jednostki jest Zakręt (gmina Wiązowna, powiat otwocki, województwo mazowieckie). Aktualnie spółka zarejestrowana jest w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000220535.

NTT System S.A. zajmuje się produkcją i dystrybucją sprzętu komputerowego. Specjalizuje się w produkcji komputerów stacjonarnych (desktop), komputerów przenośnych (notebook) oraz serwerów. Podstawowy przedmiot działalności jednostki według Polskiej Klasyfikacji Działalności to:

- PKD 46.51.Z - sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania
- PKD 26.20.Z - produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych
- PKD 46.43.Z - sprzedaż hurtowa elektrycznych artykułów użytku domowego
- PKD 46.52.Z - sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego
- PKD 46.66.Z - sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń biurowych
- PKD 46.69.Z - sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń
- PKD 47.91.Z - sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet
- PKD 52.10.B - magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów
- PKD 62.09.Z - pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych
- PKD 95.11.Z - naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych.

Według klasyfikacji działalności przyjętej przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. NTT System S.A. działa w sektorze informatycznym.

Na dzień bilansowy oraz na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skład organów zarządzających i nadzorujących jednostki dominującej jest następujący:

Zarząd:

Tadeusz Kurek	Prezes Zarządu
Jacek Kozubowski	Wiceprezes Zarządu
Witold Markiewicz	Wiceprezes Zarządu

Zarząd NTT System S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr 27/2017 z dnia 12 października 2017 r., że w dniu 12 października 2017 r. Pan Krzysztof Porębski złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora Finansowego oraz z udziału w zarządzie Emitenta w charakterze jego członka. Rezygnacja została złożona ze skutkiem na dzień 31 października 2017 r. Jako powód rezygnacji Pan Krzysztof Porębski podał przyczyny osobiste.

Rada Nadzorcza:

Przemysław Fabiś	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Davinder Singh Loomba	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Grzegorz Kurek	Sekretarz Rady Nadzorczej
Janusz Cieślak	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Rymuza	Członek Rady Nadzorczej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

Podmiot	Typ podmiotu (siedziba)	Ilość akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosów
Tadeusz Kurek	osoba fizyczna	3 308 625	23,89	23,89
Davinder Singh Loomba	osoba fizyczna	3 308 625	23,89	23,89
Andrzej Rymuza	osoba fizyczna	1 144 313	8,26	8,26
Anna Kurek	osoba fizyczna	800 000	5,78	5,78
Barbara Kurek	osoba fizyczna	762 500	5,51	5,51
Pozostałe podmioty		4 525 937	32,67	32,67
Razem		13 850 000	100%	100%

1.2 Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień bilansowy w skład Grupy Kapitałowej NTT System S.A. wchodzi NTT System S.A. jako jednostka dominująca oraz jedna spółka zależna - NTT Technology Sp. z o.o. z siedzibą w Zakręcie, ul. Trakt Brzeski 89, 05-077 Warszawa-Wesoła. Emitent posiada 100% w kapitale zakładowym spółki oraz 100% na zgromadzeniu wspólników.

Emitent objął skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za rok 2017 spółkę NTT Technology Sp. z o.o. (metoda pełna).

Czas trwania działalności jednostek wchodzących na dzień bilansowy w skład Grupy Kapitałowej nie jest ograniczony.

Rokiem obrotowym Jednostki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy jest rok kalendarzowy.

Inwestycje Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej NTT System S.A. w udziały jednostek stowarzyszonych oraz we wspólne przedsięwzięcia zaprezentowane zostały w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez wycenę posiadanych udziałów metodą praw własności.

1.3 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą jednostki dominującej. Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

2. Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

2.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i związane z nimi interpretacje, ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

2.2 Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy

Następujące standardy i zmiany do istniejących standardów opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2017:

- (a) **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** - zmiany opublikowane w styczniu 2016 r. wprowadzają obowiązek ujawniania zmian wartości zobowiązań z tytułu działalności finansowej. Zmiany wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Według szacunków Zarządu jednostki dominującej, powyższe zmiany nie mają istotnego wpływu na kwoty i ujawnienia wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej NTT System S.A.

- (b) **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - zmiany opublikowane w styczniu 2016 r. precyzują sposób rozliczania podatku odroczonego z tytułu niezrealizowanych strat. Zmiany wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Według szacunków Zarządu jednostki dominującej, powyższe zmiany nie mają istotnego wpływu na kwoty i ujawnienia wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej NTT System S.A.

2.3 Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE

Z uwagi na fakt, iż UE niezależnie zatwierdza standardy do stosowania w krajach członkowskich, platforma tych standardów może się różnić od standardów opublikowanych przez RMSR. Różnice te obejmują poniższe standardy, zmiany do standardów i interpretacje, które nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE:

- (a) **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – zmiany z czerwca 2016 r. wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania: skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych, płatności na bazie akcji mających funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi oraz modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikacji transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych. Zmiany obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie (zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania na terenie UE).

Zatwierdzenie powyższych zmian do stosowania w UE pozostanie bez wpływu na kwoty i ujawnienia prezentowane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy Kapitałowej NTT System S.A., gdyż w spółkach Grupy nie występują żadne programy mogące generować zobowiązanie tych spółek do dokonywania płatności na bazie akcji.

- (b) **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – standard zmieniony we wrześniu 2016 r. w celu rozwiązania problemów wynikających z wdrożenia nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” przed wprowadzeniem nowego standardu zastępującego MSSF 4. Zmiany obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy (zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania na terenie UE).

Zatwierdzenie powyższych zmian do stosowania w UE pozostanie bez wpływu na kwoty i ujawnienia prezentowane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy Kapitałowej NTT System S.A., gdyż spółki Grupy nie są jednostkami wydającymi kontrakty ubezpieczeniowe, a więc podmiotami których dotyczą regulacje zawarte w MSSF 4.

- (c) **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** – nowy standard wydany w lipcu 2014 roku, zastępujący MSR 39 „Instrumenty finansowe: Ujęcie i wycena”. Standard określa wymogi ujmowania, wyceny, utraty wartości i wyksięgowania instrumentów finansowych i ogólne zasady rachunkowości zabezpieczeń, zastępuje wszystkie poprzednie wersje i obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania (także na terenie UE).

W ocenie zarządu jednostki dominującej, powyższy standard nie będzie miał istotnego wpływu na kwoty i ujawnienia wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej NTT System S.A. Wynika to w oczywisty sposób z charakteru oraz stosowanego modelu prowadzenia działalności gospodarczej przez spółki należące do Grupy, co znajduje swoje odzwierciedlenie w układzie i strukturze poszczególnych elementów skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

Analizując najważniejsze zmiany wynikające z wprowadzenia w życie MSSF 9 w pierwszej kolejności należy zauważyć, iż spółki należące do Grupy nie stosują rachunkowości zabezpieczeń. Inne zmiany dotyczą m.in. klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, utraty ich wartości, a także wpływu własnego ryzyka kredytowego na wycenę zobowiązań finansowych. Poniższa analiza pokazuje nieistotny wpływ wdrożenia nowego standardu w odniesieniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy NTT System S.A.

Po stronie aktywów w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w części dotyczącej aktywów obrotowych, najistotniejsze pozycje stanowią zapasy towarów i produktów oraz należności handlowe o terminach płatności nieprzekraczających 1 roku. Pozostałe pozycje to głównie należności z innych tytułów (w tym od budżetu państwa), rozliczenia międzyokresowe oraz środki pieniężne. W przypadku należności handlowych zgodnie z przyjętą polityką finansową podlegają one ubezpieczeniu lub stosowane są inne formy zabezpieczenia, co zapewnia jednostkom należącym do Grupy gwarancję spłaty należności nawet w sytuacji pogorszenia kondycji finansowej jej klientów. Ryzyko po stronie Grupy w praktyce ograniczone jest więc wyłącznie do wysokości udziału własnego w potencjalnej szkodzie. Wartość innych występujących czasowo w spółkach Grupy instrumentów finansowych (notowane na giełdzie akcje własne jednostki dominującej oraz udzielone pożyczki) jest marginalna (0,3% sumy bilansowej w roku 2017).

Z kolei po stronie pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, poza kapitałem własnym, rezerwami i rozliczeniami międzyokresowymi, w istotnych kwotach występują wyłącznie krótkoterminowe kredyty bankowe i zobowiązania handlowe z tytułu dostaw i usług – obie kategorie o terminach płatności do 1 roku. Pozostałe bieżące zobowiązania dotyczą głównie rozliczeń z budżetem państwa, z pracownikami, z dostawcami z tytułu rozliczeń reklamacji oraz z tytułu faktoringu. Analiza historyczna pokazuje, że w spółkach Grupy nie występuje zagrożenie braku terminowości regulowania zobowiązań.

Jednocześnie, poza wskazanymi powyżej, jednostki należące do Grupy nie wykorzystują w prowadzonej działalności żadnych innych instrumentów finansowych, co potwierdza zasadność założenia o braku istotnego wpływu zmian w zakresie prezentacji informacji dotyczących instrumentów finansowych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych NTT System S.A.

- (d) **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – nowy standard, określa sposoby rozliczania przychodów ze sprzedaży towarów i usług klientom. Przychody, które nie wynikają z umów zawartych z klientami, nie wchodzą w zakres standardu. Wymogi tego standardu zastąpią MSR 11 „Umowy o usługi budowlane” i MSR 18 „Przychody” oraz dotyczące ich interpretacje. Standard obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

W ocenie zarządu jednostki dominującej, powyższy standard nie będzie miał istotnego wpływu na kwoty i ujawnienia wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej NTT System S.A., przede wszystkim z uwagi na to, iż zgodnie z kryteriami wskazanymi w par. 9 MSSF 15, można uznać, że już obecnie ogół przychodów ze sprzedaży Grupy stanowią przychody z umów z klientami i prezentowane są w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, z uwzględnieniem poziomu istotności, na zasadach odpowiadających regulacjom nowego standardu.

Jednostka dominująca jako producent i dystrybutor sprzętu komputerowego i elektronicznego, zawiera ze swoimi klientami umowy handlowe ramowe zawierające ogólne zasady współpracy handlowej lub umowy dotyczące konkretnych transakcji. Poza tym klienci składają w spółkach Grupy zamówienia na towary lub usługi, które są podstawą do dokonania transakcji handlowych, w ramach których po stronie Grupy powstają zobowiązania do wykonania świadczeń w postaci przekazania umówionych dóbr lub wykonania określonych świadczeń.

Spółki należące do Grupy już obecnie ujmują przychody w momencie spełnienia lub w trakcie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi (przy czym przekazanie składnika aktywów traktowane jest przez spółki Grupy jako dokonane w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów, rozporządza nim, uzyskuje prawo do uzyskiwania z tego tytułu zasadniczo wszystkich korzyści i jednocześnie ponosi ryzyko wynikające z prawa do rozporządzania tym składnikiem). W praktyce gospodarczej Grupy występują niemal wyłącznie transakcje, w których powstają zobowiązania do wykonania świadczeń spełnianych w określonym momencie (transakcje sprzedaży towarów i produktów lub jednorazowo wykonywane usługi). Udział transakcji generujących zobowiązania do wykonania świadczeń spełnianych w czasie jest nieistotny, a dodatkowo w przypadku tego typu transakcji są to świadczenia krótkoterminowe lub umowy przewidują okresy rozliczeniowe nieprzekraczające 1 roku (w praktyce najczęściej są to okresy miesięczne) i w takich właśnie okresach wystawiane są faktury potwierdzające powstanie należności po stronie jednostek Grupy NTT System S.A. i pozwalające ująć przychody we właściwym okresie przez cały czas trwania umowy generującej zobowiązanie do wykonania świadczenia spełnianego w czasie.

W okresie spełnienia lub w trakcie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spółki z Grupy NTT System S.A. ujmują jako przychód kwotę równą cenie transakcyjnej przypisanej do tego zobowiązania do wykonania świadczenia, tj. kwocie wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniami danej jednostki będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyreczonych dóbr lub usług na rzecz klienta.

Jedynym istotnym elementem związanym z rozliczaniem przychodów ze sprzedaży dóbr i usług klientom, który może ulec zmianie po zastosowaniu MSSF 15 w stosunku do zasad stosowanych przez Grupę obecnie, jest element kalkulacji cen transakcyjnych w postaci zmiennego składnika wynagrodzenia. Wystąpienie tego składnika może być związane z polityką rabatów potrasykcyjnych udzielanych przez spółki Grupy klientom po zakończeniu danego okresu rozliczeniowego, zwykle wskutek spełnienia przez klienta określonych warunków handlowych (np. wysokości obrotu). Rabaty tego typu dokumentowane są fakturami korygującymi wystawianymi przez daną spółkę z Grupy NTT System S.A. i pomniejszającymi jej przychody ze sprzedaży. Element zmienny wynagrodzenia dotyczyć może więc sytuacji, gdy rabat obliczony i zafakturowany został już po zamknięciu ksiąg okresu sprawozdawczego którego rabat dotyczy. Tym niemniej, o ile przewidywane a nieudzielone jeszcze rabaty zgodnie z MSSF 15 pomniejszyłyby przychody ze sprzedaży jako zmienny element wynagrodzenia, o tyle łączny wynik finansowy Grupy z tego tytułu nie będzie się różnił od prezentowanego przez Grupę na obecnych zasadach, gdyż na przewidywane rabaty Grupa nalicza obecnie stosowne rezerwy obniżające jej wynik finansowy w okresie którego potencjalny rabat dotyczy.

W Grupie nie występują z kolei inne elementy kalkulacji ceny transakcyjnej które mogłyby różnić się po zastosowaniu MSSF 15 w stosunku do kalkulacji stosowanej obecnie - w szczególności brak istotnego elementu finansowania w umowach z klientami, zobowiązań z tytułu zwrotu wynagrodzenia (np. sprzedaż z prawem zwrotu nie występuje lub jest sporadyczna), wynagrodzenia niegotówkowego, a wynagrodzenia należne klientom nabywającym dobra i usługi od jednostek z Grupy NTT System S.A., występują wyłącznie w przypadkach, gdy dana spółka nabywa od tych klientów odrębne dobra lub usługi i wynagrodzenie to stanowi zapłatę za te świadczenia. Z kolei zobowiązania gwarancyjne spółek z Grupy NTT System S.A. w stosunku do klientów ograniczają się do zapewnienia działania sprzedanego produktu zgodnie z jego przeznaczeniem, bez jednoczesnego zobowiązania do zapewnienia klientowi dostępu do dodatkowych usług, powodującego konieczność przypisania części ceny transakcyjnej do tego zobowiązania do dodatkowego świadczenia. Wszelkie dodatkowe świadczenia na rzecz klientów stanowią oddzielne świadczenie dla którego określone zostaje odrębne wynagrodzenie.

Zmiany cen transakcyjnych po dokonaniu transakcji w wyniku późniejszych zdarzeń lub zmian okoliczności wpływających na wysokość wynagrodzenia spółek z Grupy NTT System S.A. za wykonane świadczenia już obecnie ujmowane są jako przychody lub zmniejszenie przychodów w okresie w którym cena transakcyjna uległa zmianie, więc w tym kontekście zastosowanie MSSF 15 także nie spowoduje zmian w zasadach prezentacji przychodów Grupy z tytułu sprzedaży.

W Grupie nie występują w istotnym zakresie dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy oraz koszty wykonania umowy, które zgodnie z MSSF 15 rodziłyby po stronie Grupy obowiązek ujęcia ich jako składnika aktywów. W zakresie określonych w MSSF 15 wymogów dotyczących ujawniania informacji, Grupa już obecnie prezentuje w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych ujęte w okresie sprawozdawczym przychody z tytułu umów z klientami (jako przychody ze sprzedaży), salda należności i zobowiązań z tytułu umów a klientami (odpowiednio jako należności z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania w przypadku otrzymania od klienta wynagrodzenia przed dokonaniem dostawy dóbr lub wykonaniem usług), podział przychodów zgodnie z wymogami MSSF 8 – Segmenty operacyjne, informacje momentu spełnienia zobowiązań do wykonania świadczeń (moment dokonania dostawy lub wykonania usługi) czy informacje o stosowanych terminach płatności.

- (e) **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – zmiany opublikowane w kwietniu 2016 r. zawierają wytyczne dotyczące określania, czy przyrzczone towary lub usługi można wyodrębnić, uznawania danej jednostki za zleceniodawcę lub agenta oraz umów licencyjnych. Zmiany wprowadzają możliwość zastosowania dwóch uproszczeń i wchodzi w życie 1 stycznia 2018 roku, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

W spółkach Grupy Kapitałowej NTT System S.A. nie występują (lub są sporadyczne) transakcje w których spółki te występują w charakterze pośrednika niesprawującego kontroli nad przedmiotem transakcji przed przekazaniem go klientowi. Spółki Grupy ponoszą wobec swoich klientów odpowiedzialność za wykonanie umowy, we własnym

zakresie kształtują swoją politykę cenową, ponoszą ryzyko zapasów i ich transportu oraz ryzyko kredytowe w odniesieniu do wynagrodzenia należnego od klienta.

Przedmiotem działalności jednostek należących do Grupy Kapitałowej NTT System S.A. nie jest też zawieranie transakcji ustanawiających prawa klientów do własności intelektualnej tj. stanowiących przyrzeczenie do udzielania klientom licencji dotyczących tych własności intelektualnych.

Grupa będzie z kolei z dużym prawdopodobieństwem stosować uproszczenie zawarte w par. 63 MSSF 15, pozwalające na uznanie, że kwota wynagrodzenia nie zawiera istotnego elementu finansowania, gdyż w praktyce gospodarczej Grupy oczekiwany (zgodnie z umowami z klientami) okres od momentu dokonania dostawy dóbr lub wykonania usług do momentu otrzymania zapłaty od klienta nie przekracza jednego roku.

- (f) **MSSF 16 „Leasing”** – nowy standard, określa zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania leasingu w celu zapewnienia, aby leasingobiorcy i leasingodawcy dostarczali przydatnych informacji w sposób, który wiernie odzwierciedla te transakcje. Standard ten zastępuje MSR 17 „Leasing” i związane z nim interpretacje. Standard obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania (pod warunkiem jednoczesnego zastosowania MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”).

Według szacunków zarządu jednostki dominującej, powyższy standard nie będzie miał istotnego wpływu na kwoty i ujawnienia wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej NTT System S.A., przede wszystkim z uwagi na bardzo ograniczony zakres zaangażowania jednostek wchodzących w skład Grupy w transakcje leasingowe.

2.4 Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w stosunku do okresów poprzednich nie zmieniono dobrowolnie żadnych stosowanych uprzednio zasad rachunkowości.

3. Stosowane zasady rachunkowości

3.1 Podstawa sporządzenia

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej NTT System S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową.

Informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzone zostały z zachowaniem zasad wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego netto, określonych na dzień bilansowy, zgodnie z MSR/MSSF z zachowaniem zasady istotności.

Poza zmianą metody wyliczenia opłat od czystych nośników i urządzeń sprzedanych przez jednostki Grupy Kapitałowej, wynikających z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w okresie sprawozdawczym nie dokonano korekt z tytułu błędów podstawowych oraz przyjętych wartości szacunkowych, które miałyby istotny wpływ na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej. Wspomniana wyżej zmiana metody, dotycząca lat poprzednich, obciążyła wynik roku 2017 kwotą 1 079 tys. PLN.

Rok obrotowy jednostki dominującej i jednostki zależnej pokrywa się z rokiem kalendarzowym i kończy się z dniem 31 grudnia.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej.

3.2 Zasady konsolidacji

3.2.1 Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w wynik finansowy. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do podstawowej części sprawozdania z całkowitych dochodów.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmuje się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

3.2.2 Inwestycje w jednostki zależne

Przez jednostki zależne rozumie się jednostki kontrolowane przez jednostkę dominującą (co obejmuje także jednostki specjalnego przeznaczenia). Uznaje się, że kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznana początkowo skorygowana o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niesprawujących kontroli nawet wtedy gdy powoduje postanie ujemnej wartości tych udziałów.

Zmiany w udziale w jednostce zależnej nie powodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy jak i udziałów niesprawujących kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką modyfikowane jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej udziałów jednostki pozostających w Grupie oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów niesprawujących kontroli. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do podstawowej części sprawozdania z całkowitych dochodów. Wartość godziwa udziałów w jednostce pozostających w Grupie po zbyciu, uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

3.2.3 Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest jednostką, na którą spółka dominująca wywiera znaczący wpływ, nie będąca jednostką zależną ani udziałem we wspólnym przedsięwzięciu spółki dominującej. Znaczący wpływ oznacza zdolność uczestniczenia w ustalaniu polityki finansowej i operacyjnej jednostki stowarzyszonej, bez samodzielnego czy wspólnego sprawowania nad nią kontroli.

Wyniki finansowe, aktywa i zobowiązania jednostek stowarzyszonych ujmuje się w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, za wyjątkiem sytuacji kiedy inwestycja zakwalifikowana jest jako przeznaczona do sprzedaży, kiedy to ujmowana jest zgodnie z MSSF5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”. Zgodnie z metodą praw własności inwestycje w jednostkę stowarzyszoną wykazuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie historycznym, ze stosowną korektą o zaistniałe po dacie przejęcia zmiany udziału Grupy w aktywach netto jednostki stowarzyszonej minus wszelkie utraty wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych jednostkach (w tym wszelkie udziały długoterminowe, które w zasadzie stanowią część inwestycji netto Grupy w jednostkę stowarzyszoną) ujmuje się wyłącznie jeśli Grupa zaciągnęła wiążące zobowiązania prawne lub zwyczajowe lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Nadwyżkę ceny nabycia nad wartością godziwą dających się zidentyfikować aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy włączona jest do wartości bilansowej inwestycji, a utratę jej wartości wycenia się w ramach całej wartości inwestycji. Jakakolwiek nadwyżkę udziały Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztem przejęcia po dokonaniu przeszacowania ujmuje się niezwłocznie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

3.2.4 Udziały we wspólnych przedsięwzięciach

Wspólne przedsięwzięcie jest to relacja umowna, na mocy której Grupa i inne strony podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnej kontroli, a więc taką, w toku której strategiczne decyzje finansowe, operacyjne i polityczne wymagają jednogłośnego poparcia wszystkich stron sprawujących wspólnie kontrolę.

Kiedy podmiot należący do Grupy podejmuje bezpośrednio działalność w ramach wspólnego przedsięwzięcia, udział Grupy we wspólnie kontrolowanych aktywach i zobowiązaniach ponoszonych wspólnie z pozostałymi współnikami przedsięwzięcia ujmowany jest w sprawozdaniu finansowym odpowiedniego podmiotu i klasyfikowany zgodnie ze swoim charakterem. Zobowiązania i koszty ponoszone bezpośrednio wskutek udziału we wspólnie kontrolowanych aktywach rozliczane są metodą memoriałową. Dochód ze sprzedaży lub wykorzystania udziału Grupy w produktach wytworzonych przez wspólnie kontrolowane aktywa oraz udział w kosztach wspólnego przedsięwzięcia ujmuje się w chwili wystąpienia prawdopodobieństwa uzyskania/przekazania przez Grupę korzyści ekonomicznych związanych z odpowiednimi transakcjami, o ile da się je wiarygodnie wycenić.

Wspólne przedsięwzięcia związane z utworzeniem oddzielnego podmiotu, w którym udziały mają wszyscy współnicy, określa się mianem jednostek podlegających wspólnej kontroli. Grupa wykazuje udziały w takich jednostkach jako udziały wyceniane metodą praw własności z wyjątkiem sytuacji, kiedy inwestycja została sklasyfikowana jako przeznaczona do zbycia; w takim przypadku rozlicza się ją zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”. Udziały Grupy w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach jednostek podlegających wspólnej kontroli łączy się z analogicznymi pozycjami skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia udziałów Grupy w jednostce podlegającej wspólnej kontroli rozlicza się zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Grupie w odniesieniu do wartości firmy przedstawionej w Nocie 3.2.5 poniżej.

Kiedy Grupa prowadzi transakcje z jednostkami podlegającymi wspólnej kontroli, niezrealizowane zyski i straty wykazuje się proporcjonalnie do udziałów Grupy we wspólnym przedsięwzięciu.

3.2.5 Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejściu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

3.3 Ujęcie przychodów ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT.

3.3.1 Sprzedaż towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów;
- scedowania na nabywcę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi towarami;
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów;
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że Grupa otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją; oraz
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

3.3.2 Świadczenie usług

Przychody z tytułu umów o świadczenie usług ujmuje się w relacji do stopnia zaawansowania realizacji danej umowy.

Jeżeli efekt umowy o świadczenie usług można wiarygodnie oszacować, przychody i koszty ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji umowy na dzień bilansowy. Wszelkie zmiany w zakresie prac, roszczenia oraz premie są rozpoznawane w stopniu, w jakim zostały one uzgodnione z klientem.

W przypadku, kiedy wartości umowy nie da się wiarygodnie oszacować, przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody, przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

3.3.3 Przychody z tytułu odsetek i dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, gdy powstaje prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco według czasu powstawania, poprzez odniesienie do kwoty niespłaconego jeszcze kapitału i przy uwzględnieniu efektywnej stopy oprocentowania, czyli stopy efektywnie dyskontującej przyszłe wpływy pieniężne szacowane na oczekiwany okres użytkowania danego składnika aktywów do wartości bilansowej netto tego składnika.

3.4 Leasing

Leasing klasyfikuje się jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu przenoszone jest na leasingobiorcę.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego, z uwzględnieniem poziomu istotności, traktuje się jak aktywa i wycenia w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

3.5 Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
- różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń; oraz
- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych w kapitale rezerwowym z przeliczenia jednostek zagranicznych obcych oraz w zysku/stracie ze zbycia inwestycji netto.

3.6 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

3.7 Koszty świadczeń pracowniczych

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze ujmowane są w okresie w którym Grupa otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na Grupie ciąży obecne prawne lub zwyczajowe oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia (nagrody jubileuszowe, renty inwalidzkie itp.) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną aktuarialną przeprowadzaną na dzień bilansowy. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w całości w wyniku finansowym. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast w stopniu, w jakim dotyczą świadczeń już nabytych, a w pozostałych przypadkach amortyzuje się je metodą liniową przez średni okres, po którym świadczenia zostają nabyte.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujmowane są jako koszt, chyba że stanowią koszt wytworzenia składników aktywów.

Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy ujmuje się jako zobowiązanie i koszt, gdy Grupa jest zdecydowana w możliwy do udowodnienia sposób:

- rozwiązać stosunek pracy z pracownikiem lub grupą pracowników przed osiągnięciem przez nich wieku emerytalnego, lub
- zapewnić świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez siebie propozycji zachęcającej ich do dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy.

3.8 Opodatkowanie

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

3.8.1 Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

3.8.2 Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie jednostki Grupy mogą wykorzystać.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które mają obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne.

3.9 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które Grupa zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki). Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne które funkcjonują jako element środka trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Nakłady na środki trwałe w budowie oraz środki trwałe, z wyłączeniem gruntów, prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ujęte odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia dla środków trwałych w budowie obejmuje opłaty oraz, dla odpowiednich aktywów, koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Amortyzacja dotycząca tych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi pozostałych aktywów trwałych.

Amortyzacja środków trwałych, w tym komponentów, odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

Składniki majątku trwałego o okresie użytkowania dłuższym niż 1 rok, ale o wartości jednostkowej nie przekraczającej 3,5 tys. zł, podlegają jednorazowemu umorzeniu w pełnej wartości w okresie przyjęcia do użytkowania.

Grunty własne nie podlegają amortyzacji.

Grunty wyceniane są w wartości godziwej na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy majątkowego.

Budynki i budowle użytkowane w procesie produkcji i dostarczania towarów i usług, jak również dla celów administracyjnych wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych w kolejnych okresach o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Amortyzację budynków i budowli ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Na dzień bilansowy środki trwałe inne niż grunty, budynki, budowle i środki trwałe w budowie wyceniane są według kosztu pomniejszonego o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

3.10 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów i/lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo po koszcie uwzględniając koszty transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości te wycenia się w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym powstały.

Zyski lub straty ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

3.11 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Grupy, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych.

Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania weryfikowane są corocznie. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości niematerialnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

3.12 Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oprócz wartości firmy

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest corocznie oraz dodatkowo wtedy, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie przekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów / jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w niezwłocznie w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jak zwiększenie z aktualizacji wyceny.

3.13 Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały i towary wycenia się pierwotnie w cenach nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Zapasy towarów, materiałów i produktów gotowych obejmowane są odpisem aktualizującym według następujących zasad:

- produkty i towary zalegające ponad 1 rok – co do zasady w wysokości 30% wartości bilansowej,
- produkty i towary wolno-rotujące – według indywidualnej oceny ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Rozchód zapasów odbywa się według zasad identyfikacji określonych zakupionych partii przy uwzględnieniu metody FIFO i odnoszony jest w koszt własny sprzedaży. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

3.14 Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Aktywa trwałe do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z aktywami do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z aktywami do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

3.15 Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na jednostkach Grupy ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

3.15.1 Umowy rodzące zobowiązania

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą przez jednostkę Grupy, wymuszającą w przyszłości nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.16 Aktywa finansowe

Inwestycje ujmuje się w dniu zakupu i usuwa ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego w dniu sprzedaży, jeśli umowa wymaga dostarczenia ich w terminie wyznaczonym przez odpowiedni rynek, a ich wartość początkową wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji, z wyjątkiem tych aktywów, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe wyceniane początkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe klasyfikuje się jako: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

3.16.1 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe przeznaczone do zbycia lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a zyski lub straty ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zysk lub strata netto ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych.

3.16.2 Inwestycje utrzymywane do wymagalności

Inwestycje oraz inne aktywa finansowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Grupa chce i może utrzymywać do momentu osiągnięcia wymagalności klasyfikuje się jako inwestycje utrzymywane do wymagalności. Wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie stosując metodę efektywnego oprocentowania po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

3.16.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Akcje i umarzalne obligacje nienotowane na giełdzie, będące w posiadaniu Grupy i znajdujące się w obrocie na aktywnym rynku, klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wykazuje w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, w kapitale rezerwowym z tytułu aktualizacji, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, odsetek obliczonych przy użyciu efektywnej stopy procentowej oraz ujemnych i dodatnich różnic kursowych dotyczących aktywów pieniężnych, które ujmuje się bezpośrednio w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. W przypadku zbycia inwestycji lub stwierdzenia utraty jej wartości, skumulowany zysk lub stratę ujętą uprzednio w kapitale rezerwowym z tytułu aktualizacji ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów danego okresu.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w chwili uzyskania przez Grupę prawa do ich otrzymania.

Wartość godziwą aktywów pieniężnych dostępnych do sprzedaży denominowanych w walutach obcych określa się przeliczając te waluty po kursie obowiązującym na dzień bilansowy.

3.16.4 Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

3.16.5 Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji nienotowanych na giełdzie, sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa ocenione jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utraty wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie jednostek Grupy w procesie windykacji należności; wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 360 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Z wyjątkiem instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrachunkowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, jeżeli wartość bilansowa inwestycji w dniu odwrócenia utraty wartości nie przekracza kwoty zamortyzowanego kosztu, powstającego gdyby utrata wartości nie została ujęta.

Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

3.17 Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe wyemitowane przez jednostki Grupy

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

3.17.1 Instrumenty kapitałowe

Instrumentem kapitałowym jest każdy kontrakt, który poświadcza udział w aktywach podmiotu po odjęciu wszystkich jego zobowiązań. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez jednostki Grupy ujmuje się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji.

3.17.2 Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy albo jako pozostałe zobowiązania finansowe.

3.17.3 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia lub zdefiniowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a wynikające z nich zyski lub straty finansowe ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów z uwzględnieniem odsetek zapłaconych od danego zobowiązania finansowego.

3.17.4 Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji.

Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub w okresie krótszym.

3.18 Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Zysk lub stratę ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, chyba że dany instrument pełni funkcję zabezpieczenia. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego. Grupa definiuje określone instrumenty pochodne jako zabezpieczenia wartości godziwej wykazanych aktywów i zobowiązań lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia wartości godziwej), zabezpieczenia wysoce prawdopodobnych transakcji prognozowanych, zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) lub też jako zabezpieczenia inwestycji netto w jednostki działające za granicą.

Instrumenty prezentuje się jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa obrotowe lub zobowiązania krótkoterminowe.

3.18.1 Wbudowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub w umowy niebędące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter instrumentu wbudowanego oraz ryzyko z nim związane nie jest ściśle powiązane z charakterem umowy bazowej i ryzykiem z niej wynikającym i jeżeli umowy bazowe nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

3.18.2 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa definiuje określone zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych obejmujące instrumenty pochodne, wbudowane instrumenty pochodne oraz inne instrumenty jako zabezpieczenia wartości godziwej, przepływów pieniężnych lub inwestycji netto w jednostki działające za granicą. Zabezpieczenia ryzyka różnic kursowych w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

3.18.3 Zabezpieczenia wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia wartości godziwej wykazuje się niezwłocznie w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów, wraz z wszelkimi zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej przypadającymi na ryzyko objęte zabezpieczeniem. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zmiany pozycji zabezpieczanej przypadające na zabezpieczane ryzyko ujmowane są w pozycji skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów dotyczącej tej zabezpieczanej pozycji.

Grupa przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli rozwiązuje powiązanie zabezpieczające, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany, lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń.

3.18.4 Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest odraczana w kapitale własnym. Zysk lub strata związane z częścią nieefektywną ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Kwoty odroczone w kapitale własnym są przywracane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym ujmuje się zabezpieczaną pozycję, w tej samej pozycji sprawozdania, w której ujęto zabezpieczaną pozycję. Jeśli jednak prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązania, zyski i straty odroczone uprzednio w kapitale własnym uwzględnia się w początkowej wycenie kosztów danego składnika aktywów lub zobowiązań.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach odnoszony jest niezwłocznie na wynik finansowy.

Na dzień bilansowy w Grupie Kapitałowej NTT System S.A. nie występują instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne.

3.19 Zasady klasyfikacji wyceny w wartości godziwej

Grupa dokonuje wyceny w wartości godziwej według klasyfikacji rodzaju informacji i danych wykorzystywanych na potrzeby wyceny, zgodnie z poniższą hierarchią:

- notowane na aktywnych rynkach ceny giełdowe za identyczne aktywa lub zobowiązania (poziom 1)
- dane wejściowe inne niż wymienione w poziomie 1 notowane ceny giełdowe, ale możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania bezpośrednio lub pośrednio (poziom 2)
- dane wejściowe nieoparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (poziom 3).

4. Podstawowe osądy rachunkowe i podstawy szacowania niepewności

Stosując zasady rachunkowości obowiązujące w Grupie Kapitałowej, zarząd jednostki dominującej zobowiązany jest do dokonywania szacunków, osądów i założeń dotyczących kwot wyceny poszczególnych składników aktywów i zobowiązań. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych.

Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Grupa dokonuje szacunków m.in. w zakresie przyszłych wpływów i wypływów pieniężnych z tytułu prowadzenia podstawowej działalności operacyjnej przy użyciu posiadanej sieci dystrybucyjnej i marki NTT System, które łącznie stanowią składniki wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, podlegające testowaniu pod kątem utraty ich wartości. Prognozy przyszłych wpływów i wypływów pieniężnych opierają się na racjonalnych założeniach odzwierciedlających ocenę kierownictwa jednostki dominującej odnośnie przyszłych warunków gospodarczych prowadzonej działalności, analizy historycznej uzyskiwanych przychodów, wpływu podjętych działań w celu utrzymania udziału w rynku i pozyskiwania nowych (w tym zagranicznych) rynków zbytu, a także zwiększania poziomu generowanej marży oraz kontroli poziomu kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu poprzez reorganizację struktury organizacyjnej Grupy, wzrost wydajności, poprawę rotacji zapasów i usprawnianie procesu sprzedaży i obsługi logistycznej. Szacunki wpływów i wypływów pieniężnych dyskontowane są następnie o rynkową stopę procentową inwestycji wolnej od ryzyka oraz premię za ryzyko i służą wyznaczeniu wartości użytkowej i tym samym wartości odzyskiwalnej składników wartości niematerialnych w postaci sieci dystrybucyjnej i marki NTT System.

5. Przychody

Analiza przychodów ze sprzedaży w Grupie Kapitałowej NTT System S.A. za bieżący rok dla działalności kontynuowanej oraz zaniechanej, przedstawia się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży towarów, w tym:	406 669	535 548
- od jednostek powiązanych	-	-
- od pozostałych jednostek	406 669	535 548
Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, w tym:	53 406	56 255
- od jednostek powiązanych	-	-
- od pozostałych jednostek	53 406	56 255
Przychody ze świadczenia usług, w tym:	3 754	3 588
- od jednostek powiązanych	-	-
- od pozostałych jednostek	3 754	3 588
	463 829	595 391
Działalność zaniechana	-	-
	463 829	595 391
Przychody ze sprzedaży razem:	463 829	595 391

6. Segmenty operacyjne

6.1. Zastosowanie MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

Od 1 stycznia 2009 roku Grupa Kapitałowa NTT System S.A. stosuje MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Grupy, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Podstawową zasadą „Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 8 – Segmenty działalności” jest ujawnienie w sprawozdaniach finansowych informacji, które umożliwiają użytkownikom tych sprawozdań ocenę charakteru i wyników finansowych działalności gospodarczej prowadzonej przez daną jednostkę lub Grupę oraz ich otoczenia gospodarczego.

Oddzielnemu ujawnieniu podlegają informacje dla zidentyfikowanych segmentów działalności, spełniających kryteria uznania je za segmenty sprawozdawcze zgodnie z MSSF 8.11-19. Z kolei samej identyfikacji segmentów działalności dokonuje się w oparciu o definicję podaną w MSSF 8.5.

Zgodnie z tą definicją, segmentem działalności jest część składowa jednostki lub Grupy:

- prowadząca działalność gospodarczą, w ramach której można uzyskiwać przychody i ponosić koszty,
- której wyniki działalności podlegają regularnej kontroli przez kierownictwo, służącej podejmowaniu decyzji dotyczących alokacji zasobów w tym segmencie i ocenie jego wyników, oraz
- na temat której dostępne są wyodrębnione informacje finansowe.

W procesie identyfikacji segmentów sprawozdawczych w pierwszej kolejności ustalono, iż kierownictwo Grupy odpowiedzialne za podejmowanie decyzji w zakresie alokacji zasobów do segmentów i oceny wyników ich działalności, stanowi Zarząd Jednostki Dominującej.

Podstawowym czynnikiem przyjętym do określenia segmentów sprawozdawczych jest system organizacji Grupy. W strukturze organizacyjnej występują wydziały operacyjne, których działalność bezpośrednio związana jest z uzyskiwaniem przychodów i generowaniem związanych z tą działalnością kosztów. Komórki te zajmują się sprzedażą produktów, towarów i usług oferowanych przez Grupę do różnych grup odbiorców. Podkreślić należy jednak, iż asortyment, jaki poszczególne wydziały oferują swoim grupom odbiorców, jest dość jednorodny, gdyż przedmiotem działalności Grupy jest sprzedaż produktów branży IT, w tym przede wszystkim sprzętu komputerowego zarówno własnej produkcji jak i innych producentów.

W kolejnym kroku procedury identyfikacyjnej dla segmentów działalności dokonano ustalenia, czy wyniki działalności poszczególnych wydziałów podlegają regularnej kontroli przez Zarząd Jednostki Dominującej. Następnie poddano weryfikacji informacje finansowe przekazywane kierownictwu o poszczególnych komórkach, aby określić czy pozwalają one na podjęcie decyzji o alokacji zasobów na poziomie pojedynczych działów i umożliwiają jednoznaczną ocenę wyników ich działalności. MSSF 8 wymaga bowiem, aby skutkiem przeglądu przez kierownictwo wewnętrznej informacji finansowej były dokonywane na poziomie poszczególnych potencjalnych segmentów decyzje w zakresie alokacji zasobów i oceny wyników działalności poszczególnych segmentów. O ile wydzielenie informacji na temat aktywów poszczególnych segmentów nie jest niezbędnym czynnikiem ich identyfikacji, o tyle jednoznaczna ocena wyników działalności jest w tym celu konieczna. Kierownictwo Jednostki Dominującej na podstawie otrzymywanych wewnętrznych częściowych informacji finansowych dla poszczególnych kanałów sprzedaży jest w stanie postawić wiele istotnych i przydatnych w podejmowaniu decyzji zarządczych wniosków służących ocenie wyników działalności poszczególnych kanałów, w szczególności w zakresie stopnia ich rozwoju i poziomu przychodów w kolejnych okresach. Niemniej jednak działalność Grupy charakteryzuje się dość specyficznym systemem współpracy i rozliczeń z dostawcami, których produkty służą działalności operacyjnej wszystkich działów sprzedażowych. Specyfika ta powoduje, że jednoznaczne określenie dokładnych kosztów i tym samym wyników działalności poszczególnych kanałów nie jest możliwe w stopniu spełniającym kryteria MSSF 8 pozwalające zakwalifikować jakiegokolwiek pojedyncze wydziały jako segmenty sprawozdawcze. Podobnie alokacja zasobów dokonywana jest w zasadzie na poziomie całej Grupy, z uwagi na dużą jednorodność produktową kierowaną do odbiorców we wszystkich kanałach sprzedażowych.

Powyższe czynniki decydują o tym, że w rozumieniu MSSF 8 jedynym możliwym do zidentyfikowania segmentem sprawozdawczym jest cała Grupa Kapitałowa. Kompletnie i szczegółowe informacje finansowe opisujące działalność całej Grupy zawarte są w zasadniczej części niniejszego sprawozdania.

Ponieważ zgodnie z kryteriami identyfikacji segmentów sprawozdawczych wg MSSF 8 cała Grupa stanowi jeden segment, toteż w niniejszym sprawozdaniu brak jest pewnych ujawnień informacji finansowych na poziomie bardziej szczegółowym, co z kolei mogłoby w pewnym stopniu ograniczać przydatność sprawozdania dla części jego potencjalnych użytkowników.

W związku z tym, w wykonaniu obowiązku wynikającego z MSSF 8.31-34, poniżej zaprezentowane zostały dodatkowe informacje dotyczące całej Grupy, zgodne z polityką rachunkowości oraz z informacjami wykorzystanymi do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego obejmujące:

- informacje o produktach i usługach,
- informacje na temat obszarów geograficznych,
- informacje o głównych klientach.

6.2. Przychody z głównych produktów i usług

Przychody Grupy Kapitałowej NTT System S.A. z tytułu sprzedaży podstawowych grup produktowych przedstawiają się następująco:

Grupa produktowa	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Sprzedaż produktów własnej produkcji i przetworzonych	53 406	56 255
Dystrybucja komputerów i tabletów innych producentów	183 916	348 862
Dystrybucja podzespołów, akcesoriów, peryferiów i elektroniki użytkowej	217 351	174 549
Sprzedaż oprogramowania (w tym gier)	5 402	12 137
Przychody z tytułu świadczenia usług	3 754	3 588
Przychody razem:	463 829	595 391

6.3. Informacje na temat obszarów geograficznych

Grupa Kapitałowa NTT System S.A. osiąga przychody z tytułu prowadzonej działalności zarówno od klientów zewnętrznych w Polsce, jak i od klientów z zagranicy. Z kolei wszystkie aktywa trwałe Grupy (inne niż aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, aktywa dotyczące świadczeń związanych z zakończeniem stosunku pracy oraz prawa z umów ubezpieczenia) znajdują się wyłącznie w Polsce. Poniżej przedstawiono strukturę przychodów Grupy od klientów zewnętrznym oraz informacje o aktywach w rozbiciu na poszczególne obszary geograficzne dla działalności kontynuowanej:

	Przychody ze sprzedaży		Aktywa trwałe	
	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Polska (kraj siedziby jednostki)	385 516	509 656	53 928	54 365
Inne kraje członkowskie UE	74 051	79 735	-	-
Pozostałe kraje	4 262	6 000	-	-
Suma:	463 829	595 391	53 928	54 365

6.4. Informacje o wiodących klientach

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie miało miejsca uzależnienie przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej NTT System S.A. od głównych klientów. Tym niemniej, przychody z transakcji z jednym z klientów zewnętrznych przekroczyły poziom 10% przychodów ze sprzedaży ogółem. Przychód netto ze sprzedaży na rzecz tego klienta (Euro Net Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie) wyniósł 73 101 tys. zł (ok. 15,8% przychodów netto ze sprzedaży ogółem). W okresie porównawczym, tj. od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku poziom 10% przychodów ze sprzedaży ogółem przekroczone zostały przez dwóch odbiorców. Przychód netto ze sprzedaży na rzecz tych klientów (Euro Net Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz Terg S.A. z siedzibą w Złotowie) wyniósł odpowiednio 134 512 tys. zł (ok. 22,6% przychodów netto ze sprzedaży ogółem) oraz 62 841 tys. zł (ok. 10,6% przychodów netto ze sprzedaży ogółem).

7. Koszty działalności operacyjnej

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Działalność kontynuowana		
Zmiana stanu produktów	(540)	(2 357)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	-	-
Amortyzacja	530	671
Zużycie surowców i materiałów	57 772	59 335
Usługi obce	5 457	5 604
Koszty świadczeń pracowniczych	8 965	10 003
Podatki i opłaty	1 704	496
Pozostałe koszty	5 371	6 631
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	389 017	513 911
Zmiany kosztu własnego sprzedanych produktów nie rozliczane w kosztach działalności operacyjnej	(4 337)	(699)
Razem koszty działalności operacyjnej	463 939	593 595
Działalność zaniechana	-	-
Koszty działalności ogółem		
	463 939	593 595

7.1. Amortyzacja i utrata wartości

Amortyzacja	Okres zakończony 31/12/2017 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	467	513
Amortyzacja wartości niematerialnych	63	158
Koszty amortyzacji ogółem	530	671
Przypadające na:		
Działalność kontynuowaną	530	671
Działalność zaniechaną	-	-
Utrata wartości	Okres zakończony 31/12/2017 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)
Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	-	-
Utrata wartości - wartość firmy	-	-
Koszty utraty wartości ogółem	-	-
Przypadające na:		
Działalność kontynuowaną	-	-
Działalność zaniechaną	-	-

7.2. Koszty badań i rozwoju odniesione w koszty

	Okres zakończony 31/12/2017 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)
Koszty badań i rozwoju odniesione niezwłocznie w koszty	-	-

7.3. Koszty świadczeń pracowniczych

	Okres zakończony 31/12/2017 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)
Świadczenia w okresie zatrudnienia		
- wynagrodzenia	7 577	8 493
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 351	1 441
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	37	69
Płatności realizowane w formie akcji	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Pozostałe świadczenia pracownicze	-	-
Przypadające na:	8 965	10 003
Działalność kontynuowaną	8 965	10 003
Działalność zaniechaną	-	-

8. Pozostałe przychody operacyjne

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zyski ze zbycia aktywów:		
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	30	4
Zyski ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Rozwiązane odpisy aktualizujące:		
Zapasy	453	500
Należności sądowe, wątpliwe i w cesji	1 356	748
Należności handlowe przeterminowane	619	-
Pozostałe	-	-
Pozostałe przychody operacyjne:		
Bonusy, premie i fundusze marketingowe od dostawców	831	1 012
Otrzymane i naliczone odszkodowania	24	189
Rozliczenie nadwyżek inwentaryzacyjnych	-	29
Przychody z tytułu rozliczenia reklamacji zagranicznych	23	96
Rozwiązanie rezerw na koszty	4 781	8 800
Spisane salda	370	57
Otrzymane zwroty kosztów	6	52
Rozliczenie usług wewnętrznych	271	353
Naliczone przychody do otrzymania	176	488
Korekta podatku VAT należnego (ulga na złe długi)	-	-
Inne	161	153
	9 101	12 481
Przypadające na:		
Działalność kontynuowaną	9 101	12 481
Działalność zaniechaną	-	-

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski nie związane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Do tej kategorii zaliczane są otrzymane i naliczone bonusy, premie pieniężne i fundusze marketingowe od dostawców, zyski z tytułu sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych, zwroty kosztów, otrzymane i naliczone odszkodowania z tytułu strat w aktywach Grupy, które objęte były ubezpieczeniem, rozliczenia reklamacji zagranicznych, rozliczenia usług wewnętrznych, wartość nadwyżek inwentaryzacyjnych, naliczone przychody od dostawców i korekty podatku należnego VAT związane z tzw. „ulgą na złe długi” oraz spisane salda kont bilansowych.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane są także rozwiązane lub wykorzystane rezerwy na koszty, a także wartość rozwiązanych odpisów aktualizujących wartość należności i zapasów oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

9. Pozostałe koszty operacyjne

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Straty ze zbycia aktywów:		
Strata ze sprzedaży majątku trwałego	-	-
Strata ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	-	-
Utworzone odpisy aktualizujące:		
Zapasy	-	-
Należności sądowe i wątpliwe	1 280	278
Należności handlowe przeterminowane	-	37
Pozostałe	-	-
Pozostałe koszty operacyjne:		
Utworzone rezerwy na koszty	4 563	4 970
Koszty z tytułu rozliczenia reklamacji zagranicznych	68	69
Rozliczenie niedoborów inwentaryzacyjnych	29	57
Koszty dotyczące lat poprzednich	-	-
Zmniejszenie wartości majątku trwałego i obrotowego	545	1 235
Koszty postępowań sądowych	30	235
Spisane salda należności	989	4
Rozwiązanie naliczonych przychodów	390	172
Inne	49	82
	7 943	7 139
Przypadające na:		
Działalność kontynuowaną	7 943	7 139
Działalność zaniechaną	-	-

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Kategoria ta obejmuje straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego i nieruchomości inwestycyjnych, utworzone rezerwy na koszty, koszty związane z rozliczeniem reklamacji zagranicznych, wartość niedoborów inwentaryzacyjnych oraz zmniejszenie wartości majątku trwałego i obrotowego, a także koszty postępowań sądowych, spisane salda rozrachunków z kontrahentami i koszty z tytułu rozliczenia naliczonych przychodów od dostawców.

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są także koszty odpisów aktualizujących wartość należności oraz zapasów, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

10. Przychody finansowe

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Przychody z tytułu odsetek:		
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	-	-
Odsetki od lokat	2	5
Odsetki od należności	44	52
Inne	231	-
Pozostałe przychody finansowe:		
Zysk na różnicach kursowych	1 639	-
Przychody z rozliczenia transakcji walutowych forward	-	-
Przychody z wyceny transakcji walutowych forward	-	-
Przychody z odwrócenia kosztów z wyceny transakcji walutowych forward	154	120
Dywidendy otrzymane	-	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
Inne	-	-
	2 070	177
Przypadające na:		
Działalność kontynuowaną	2 070	177
Działalność zaniechaną	-	-

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z tytułu otrzymanych dywidend, odsetki od lokat i środków na rachunkach bankowych, odsetki od należności, otrzymane od budżetu państwa oraz przychody wynikające z rozliczenia i wyceny transakcji walutowych. Do działalności finansowej zaliczane są także zyski z tytułu różnic kursowych.

Zysk na różnicach kursowych wynika z salda pomiędzy dodatnimi różnicami na kwotę 4 642 tys. zł i ujemnymi na kwotę 3 003 tys. zł (w okresie porównawczym osiągnięta została strata na różnicach kursowych, a salda ujemnych i dodatnich różnic wyniosły odpowiednio 7 860 tys. zł i 6 335 tys. zł).

11. Koszty finansowe

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Koszty z tytułu odsetek:		
Odsetki od kredytów (w tym kredytów w rachunkach bankowych)	106	102
Koszty obsługi kredytów	322	359
Odsetki od zobowiązań (w tym z tytułu leasingu)	29	122
Odsetki z tytułu faktoringu	601	919
Odsetki budżetowe	1	3
Pozostałe koszty finansowe:		
Strata na różnicach kursowych	-	1 525
Koszty z rozliczenia transakcji walutowych forward	-	-
Koszty z wyceny transakcji walutowych forward	5	154
Koszty z tytułu odwrócenia przychodów z wyceny transakcji walutowych forward	-	47
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	74	-
Inne	-	-
	1 138	3 231
Przypadające na:		
Działalność kontynuowaną	1 138	3 231
Działalność zaniechaną	-	-

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki od kredytów, zobowiązań i z tytułu umów leasingu, faktoringu oraz inne koszty finansowe, w tym wynikające z rozliczenia i wyceny transakcji walutowych. Do działalności finansowej zaliczane są także straty z tytułu różnic kursowych.

12. Podatek dochodowy**12.1. Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat**

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Bieżący podatek dochodowy:		
Bieżące obciążenie podatkowe	1 411	104
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	-	-
	1 411	104
Odroczony podatek dochodowy:		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	(1 044)	569
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału własnego	-	-
	(1 044)	569
Koszt/(dochód) podatkowy ogółem	367	673
Przypadający na:		
Działalność kontynuowaną	367	673
Działalność zaniechaną	-	-

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkowy od księgowego zysku (straty), w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Od 2004 roku obowiązującą, według znowelizowanych przepisów jest stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

W zakresie podatku dochodowego, Grupa podlega przepisom ogólnym w tym zakresie. Jednostki Grupy nie stanowią podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzą działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Różnice pomiędzy nominalną a efektywną stawką podatkową – dla Jednostki Dominującej Grupy Kapitałowej:

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zysk z działalności kontynuowanej	2 119	3 608
Zysk z działalności zaniechanej	-	-
Zysk z działalności	2 119	3 608
Przychody nie będące przychodami według przepisów podatkowych	(8 468)	(16 911)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania według przepisów podatkowych	10 761	7 457
Przychody i korekty przychodów ujęte w wyniku innych okresów podlegające opodatkowaniu w okresie bieżącym oraz udział w przychodach podatkowych powiązanej spółki osobowej	(3 329)	(9 650)
Koszty i korekty kosztów ujęte w wyniku innych okresów stanowiące koszty uzyskania przychodów w okresie bieżącym oraz udział w kosztach podatkowych powiązanej spółki osobowej	7 916	19 794
Przychody i korekty przychodów ujęte w wyniku bieżącego okresu podlegające opodatkowaniu w innych okresach	2 325	3 782
Koszty i korekty kosztów ujęte w wyniku bieżącego okresu stanowiące koszty uzyskania przychodów w innych okresach	(3 757)	(8 366)
Efekt rozliczenia strat podatkowych z lat ubiegłych	(143)	-
Korekta ujęcia w wyniku finansowym zysku (straty) jednostek stowarzyszonych	-	-
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	-	-
Zysk / strata podatkowy(a) (podstawa opodatkowania)	7 424	(286)
Koszt bieżącego podatku dochodowego ujęty w rachunku zysków i strat	1 411	-

12.2. Podatek dochodowy ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Podatek bieżący		
Podatek dochodowy odniesiony na nie podzielony wynik z lat ubiegłych	-	-
	-	-
Podatek odroczony:		
Odroczony podatek dochodowy odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-
	-	-
Podatek dochodowy ujęty bezpośrednio w kapitale własnym	-	-

12.3. Podatek dochodowy ujęty w innych składnikach całkowitego dochodu

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Podatek bieżący	-	-
	-	-
Podatek odroczony	-	-
Podatek dochodowy ujęty w innych składnikach całkowitego dochodu	-	-

12.4. Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Bieżące aktywa podatkowe		
Należny zwrot podatku	4 990	325
Inne	-	-
	4 990	325
Bieżące zobowiązania podatkowe		
Podatek dochodowy do zapłaty	-	-
Inne	-	-
	-	-

12.5. Saldo podatku odroczonego

Okres zakończony 31/12/2016	Stan na początek okresu	Ujęte w rachunku zysków i strat	Ujęte w innych składnicach całkowitego o dochodu	Ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	Przeniesione z kapitału własnego do rachunku zysków i strat	Inne (tys. PLN)	Stan na koniec okresu
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Nie wypłacone wynagrodzenia	15	(3)	-	-	-	-	12
Ujemne różnice z wyceny bilansowej	8	38	-	-	-	-	46
Odpisy aktualizujące należności	257	(100)	-	-	-	-	157
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	1 039	(94)	-	-	-	-	945
Rezerwa na nie wykorzystane urlopy	118	-	-	-	-	-	118
Rezerwa na świadczenia emerytalne	21	-	-	-	-	-	21
Rezerwa na koszty fakturowane w okresie następnym	1 692	(736)	-	-	-	-	956
Koszty z wyceny transakcji forward	14	15	-	-	-	-	29
Sprzedaż poniżej kosztu	-	-	-	-	-	-	-
Utrata wartości finansowego majątku trwałego	158	-	-	-	-	-	158
Korekta przychodów okresu (faktury korygujące po dniu bilansowym)	1 854	(1 061)	-	-	-	-	793
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	3	-	-	-	-	-	3
Strata podatkowa 2016 r.	-	54	-	-	-	-	54
Korekta błęd podstawowego (wynik lat ubiegłych)	-	-	-	-	-	-	-
	<u>5 179</u>	<u>(1 887)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3 292</u>

Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego:

Dodatnie saldo różnic kursowych z wyceny bilansowej	-	-	-	-	-	-	-
Wycena nieruchomości do wartości godziwej	2 124	-	-	(135)	-	-	1 989
Leasing finansowy	-	-	-	-	-	-	-
Naliczone przychody opodatkowane przyszłych okresach	(1 163)	994	-	-	-	-	(169)
Naliczone odsetki	-	-	-	-	-	-	-
Przychody z wyceny transakcji forward	-	-	-	-	-	-	-
Korekta kosztu wł. okresu (faktury korygujące po dniu bilansowym)	380	(268)	-	-	-	-	112
Korekta kosztów okresu (faktury korygujące zewn. otrzymane po dniu bilansowym)	3 399	(1 910)	-	-	-	-	1 489
Inne	-	-	-	-	-	-	-
	<u>4 740</u>	<u>(1 184)</u>	<u>-</u>	<u>(135)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3 421</u>
Straty podatkowe	-	-	-	-	-	-	-
Ulgi podatkowe	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Saldo podatku odroczonego cd.

Okres zakończony 31/12/2017	Stan na początek okresu	Ujęte w rachunku zysków i strat	Ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu	Ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	Przeniesione z kapitału własnego do rachunku zysków i strat	Inne (tys. PLN)	Stan na koniec okresu
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)		(tys. PLN)
Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Nie wypłacone wynagrodzenia	12	(3)	-	-	-	-	9
Ujemne różnice z wyceny bilansowej	46	(18)	-	-	-	-	28
Odpisy aktualizujące należności	157	(17)	-	-	-	-	140
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	945	(86)	-	-	-	-	859
Rezerwa na nie wykorzystane urlopy	118	-	-	-	-	-	118
Rezerwa na świadczenia emerytalne	21	-	-	-	-	-	21
Rezerwy na koszty	956	(42)	-	-	-	-	914
Koszty z wyceny transakcji forward	29	(28)	-	-	-	-	1
Utrata wartości finansowego majątku trwałego	158	-	-	-	-	-	158
Korekta przychodów (dostawy po dniu bilansowym)	-	86	-	-	-	-	86
Korekta przychodów (faktury korygujące po dniu bilansowym)	793	(310)	-	-	-	-	483
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	3	14	-	-	-	-	17
Strata podatkowa 2016 r.	54	(27)	-	-	-	-	27
Korekta błęd podstawowego (wynik lat ubiegłych)	-	-	-	-	-	-	-
	3 292	(431)	-	-	-	-	2 861

Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego:

Dodatnie saldo różnic kursowych z wyceny bilansowej	-	-	-	-	-	-	-
Wycena nieruchomości do wartości godziwej	1 989	-	-	-	-	-	1 989
Leasing finansowy	-	-	-	-	-	-	-
Naliczone przychody opodatkowane przyszłych okresach	(169)	(680)	-	-	-	-	(849)
Naliczone odsetki	-	-	-	-	-	-	-
Przychody z wyceny transakcji forward	-	-	-	-	-	-	-
Korekta kosztu wł. (dostawy po dniu bilansowym)	-	85	-	-	-	-	85
Korekta kosztu wł. (faktury korygujące po dniu bilansowym)	112	73	-	-	-	-	185
Korekta kosztów (faktury korygujące zewn. otrzymane po dniu bilansowym)	1 489	(952)	-	-	-	-	537
Inne	-	-	-	-	-	-	-
	3 421	(1 474)	-	-	-	-	1 947
Straty podatkowe	-	-	-	-	-	-	-
Ulgi podatkowe	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-

13. Działalność zaniechana

W spółkach Grupy Kapitałowej NTT System S.A. w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem jak i w okresie porównawczym nie miało miejsca zaniechanie żadnego z rodzajów prowadzonej działalności.

14. Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w okresie sprawozdawczym, podobnie jak w okresie porównawczym, nie wykazano składników aktywów klasyfikowanych jako przeznaczone do zbycia.

15. Zysk przypadający na jedną akcję

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(PLN na akcję)	(PLN na akcję)
Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję		
Z działalności kontynuowanej	0,12	0,25
Z działalności zaniechanej	-	-
	0,12	0,25
Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję ogółem		
	0,12	0,25
Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję		
Z działalności kontynuowanej	0,12	0,25
Z działalności zaniechanej	-	-
	0,12	0,25
Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję ogółem		
	0,12	0,25

15.1. Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Zysk i średnia ważona liczba akcji wykorzystane do obliczenia zysku podstawowego przypadającego na jedną akcję:

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zysk netto za rok obrotowy	1 613	3 411
Inne	-	-
Zysk wykorzystany do obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję ogółem	1 613	3 411
Zysk za rok obrotowy z działalności zaniechanej wykorzystany przy obliczeniu podstawowego zysku na akcję z działalności zaniechanej	-	-
Inne	-	-
Zysk wykorzystany do wyliczenia podstawowego zysku na akcję z działalności kontynuowanej	1 613	3 411
	1 613	3 411
	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(szt.)	(szt.)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję	13 678 921	13 681 353

15.2. Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Zysk i średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystane do skalkulowania zysku rozwodnionego na akcję:

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zysk netto za rok obrotowy	1 613	3 411
Inne	-	-
Zysk wykorzystany do obliczenia rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję ogółem	1 613	3 411
Zysk za rok obrotowy z działalności zaniechanej wykorzystany przy obliczeniu podstawowego zysku na akcję z działalności zaniechanej	-	-
Inne	-	-
Zysk wykorzystany do wyliczenia podstawowego zysku na akcję z działalności kontynuowanej	1 613	3 411

Średnia ważona liczba akcji użyta do wyliczenia zysku rozwodnionego na akcję uzgadnia się do średniej użytej do obliczania zwykłego wskaźnika w następujący sposób:

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(szt.)	(szt.)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku podstawowego przypadającego na jedną akcję	13 678 921	13 681 353
Potencjalne akcje jakie zostaną wyemitowane:		
Warranty subskrypcyjne zamienne na akcje	-	-
Obligacje zamienne na akcje	-	-
Inne	-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku rozwodnionego przypadającego na jedną akcję	13 678 921	13 681 353

Łączna liczba akcji Jednostki Dominującej wynosi 13 850 000 szt. o wartości nominalnej 6,00 zł każda. Liczba posiadanych przez Emitenta akcji własnych na dzień bilansowy wynosi 177 663 sztuk o łącznej wartości nominalnej 1 065 978 PLN, co stanowi 1,283 % kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Jednostki Dominującej.

15.3. Skutki zmiany zasad rachunkowości

Jak wskazano w nocie nr 2.4, w bieżącym i poprzednim roku obrotowym nie nastąpiły zmiany w zasadach rachunkowości jednostek Grupy Kapitałowej NTT System S.A. w stosunku do okresów wcześniejszych.

15.4. Podział zysku

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Jednostki Dominującej nie podjął decyzji w zakresie rekomendacji co do podziału zysku netto tej jednostki za okres sprawozdawczy.

16. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na 31/12/2016	Stan na 31/12/2016	Stan na 01/01/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość brutto	28 643	28 780	29 370
Umorzenie i utrata wartości	9 576	9 319	8 810
	19 067	19 461	20 560
Grunty, budynki i budowle	18 160	18 506	19 561
Maszyny i urządzenia	222	255	277
Środki transportu	31	45	59
Pozostałe środki trwałe	4	7	12
Środki trwałe w budowie	650	648	651
	19 067	19 461	20 560

	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwale	Środki trwale w budowie	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2016 roku	23 633	2 967	1 256	863	651	29 370
Przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	3	-	-	(3)	-
Zwiększenie stanu	-	119	-	5	-	124
Likwidacje	-	-	-	-	-	-
Zbycia	-	-	-	(4)	-	(4)
Reklasyfikacje	-	-	-	-	-	-
Zwiększenie (zmniejszenie) z przeszacowania	(710)	-	-	-	-	(710)
Inne	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	22 923	3 089	1 256	864	648	28 780
Przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-
Zwiększenie stanu	-	66	-	6	2	74
Likwidacje	-	(53)	-	(3)	-	(56)
Zbycia	-	-	(152)	(3)	-	(155)
Reklasyfikacje	-	-	-	-	-	-
Zwiększenie (zmniejszenie) z przeszacowania	-	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku	22 923	3 102	1 104	864	650	28 643
	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwale	Środki trwale w budowie	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Umorzenie i utrata wartości						
Stan na 1 stycznia 2016 roku	4 072	2 690	1 197	851	-	8 810
Eliminacja wskutek zbycia lub likwidacji składników majątku	-	-	-	(4)	-	(4)
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-
Koszty amortyzacji	345	144	14	10	-	513
Inne	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	4 417	2 834	1 211	857	-	9 319
Eliminacja wskutek zbycia lub likwidacji składników majątku	-	(53)	(152)	(6)	-	(211)
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-
Koszty amortyzacji	346	98	14	9	-	467
Inne	-	1	-	-	-	1
Stan na 31 grudnia 2017 roku	4 763	2 880	1 073	860	-	9 576

W ogólnej wartości rzeczowych aktywów trwałych, zarówno na koniec bieżącego okresu jak i okresu poprzedniego, brak jest aktywów użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego.

16.1. Aktywa trwałe stanowiące zabezpieczenie

Aktywa trwałe o wartości bilansowej wynoszącej 11 173 tys. PLN (na koniec 2016 roku: 11 494 tys. PLN) stanowią zabezpieczenie kredytów bankowych zaciągniętych przez Jednostkę Dominującą Grupy Kapitałowej NTT System S.A.

17. Nieruchomości inwestycyjne

	<u>Stan na 31/12/2017</u> (tys. PLN)	<u>Stan na 31/12/2016</u> (tys. PLN)
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych	3 215	3 215
	<u>Okres zakończony 31/12/2017</u> (tys. PLN)	<u>Okres zakończony 31/12/2016</u> (tys. PLN)
W wartości godziwej		
Stan na początek roku obrotowego	3 215	3 215
Zwiększenie stanu z tytułu nabycia	-	-
Transfer ze środków trwałych w budowie	-	-
Zbycia	-	-
Nieruchomości przeklasyfikowane	-	-
Zysk/(strata) netto z korekty wartości godziwej	-	-
Pozostałe zmiany	-	-
Stan na koniec roku obrotowego	<u>3 215</u>	<u>3 215</u>

18. Wartość firmy

	<u>Stan na 31/12/2017</u> (tys. PLN)	<u>Stan na 31/12/2016</u> (tys. PLN)
Wartość brutto	-	-
Utrata wartości	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak również na 31 grudnia 2016 roku w aktywach Grupy Kapitałowej NTT System S.A. nie figuruje wartość firmy będąca w posiadaniu Grupy.

19. Pozostałe wartości niematerialne

	<u>Stan na 31/12/2017</u> (tys. PLN)	<u>Stan na 31/12/2016</u> (tys. PLN)	<u>Stan na 01/01/2016</u> (tys. PLN)
Wartość brutto	33 427	33 407	33 287
Umorzenie i utrata wartości	1 781	1 718	1 560
	<u>31 646</u>	<u>31 689</u>	<u>31 727</u>

	<u>Licencje i oprogramowanie</u>	<u>Znak towarowy</u>	<u>Sieć handlowa</u>	<u>Pozostałe wartości niematerialne</u>	<u>Razem</u>
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Wartość brutto					
Stan na 1 stycznia 2016 roku	1 342	4 200	27 745	-	33 287
Zwiększenie stanu	120	-	-	-	120
Zwiększenie stanu w wyniku działalności wewnętrznej	-	-	-	-	-
Przejęcia w formie połączenia podmiotów gospodarczych	-	-	-	-	-
Zbycie / likwidacja lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	1 462	4 200	27 745	-	33 407
Zwiększenie stanu	20	-	-	-	20
Zwiększenie stanu w wyniku działalności wewnętrznej	-	-	-	-	-
Przejęcia w formie połączenia podmiotów gospodarczych	-	-	-	-	-
Zbycie / likwidacja lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku	1 482	4 200	27 745	-	33 427

	<u>Licencje i oprogramowanie</u>	<u>Znak towarowy</u>	<u>Sieć handlowa</u>	<u>Pozostałe wartości niematerialne</u>	<u>Razem</u>
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Umorzenie i utrata wartości					
Stan na 1 stycznia 2016 roku	1 190	-	370	-	1 560
Koszty amortyzacji	158	-	-	-	158
Zbycie / likwidacja lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-
Odwrócenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	1 348	-	370	-	1 718
Koszty amortyzacji	63	-	-	-	63
Zbycie / likwidacja lub klasyfikacja do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-
Odwrócenie odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku	1 411	-	370	-	1 781

20. Jednostki zależne

Informacje dotyczące jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Siedziba jednostki zależnej	Metoda konsolidacji	Udziały (%)		Głosy (%)	
			na 31/12/2017	na 31/12/2017	na 31/12/2016	na 31/12/2016
NTT Technology Sp. z o.o.	Zakręt	pełna	100	100	100	100

* - poprzednia nazwa Spółki to NTT System Montaż Sp. z o.o.

Kapitał wyemitowany spółki wynosi 500 000 PLN. Emitent opłacił w pełnej wysokości wszystkie posiadane w spółce udziały. Na podstawie umowy z dnia 31 grudnia 2010 r. spółka NTT System S.A. nabyła 4000 szt. udziałów w spółce zależnej NTT System Montaż Sp. z o.o. stanowiących 40% udziałów w jej kapitale zakładowym. Wartość nominalna zakupionych udziałów wynosi 200 tys. zł. W wyniku tej transakcji NTT System S.A. stała się jedynym wspólnikiem NTT System Montaż Sp. z o.o. (dotychczas była właścicielem 60% udziałów i dysponowała 60% głosów na zgromadzeniu wspólników NTT System Montaż Sp. z o.o.).

W dniu 4 marca 2011 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników NTT System Montaż Sp. z o.o. zdecydowało o zmianie firmy na NTT Technology Sp. z o.o. i przeniesieniu siedziby do miejscowości Zakręt, ul. Trakt Brzeski 89. Powyższe zmiany zostały zarejestrowane przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w dniu 6 maja 2011 r.

Posiadane przez NTT System S.A. udziały w NTT Technology Sp. z o.o. objęte zostały w całości odpisem aktualizującym.

W okresie objętym sprawozdaniem nie miały miejsca zmiany w zakresie stanu posiadania udziałów w jednostkach zależnych.

Dane finansowe spółki NTT Technology Sp. z o.o.:

Podmiot: NTT Technology Sp. z o.o.	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)
Wybrane dane finansowe:	
Aktywa ogółem	5 038
Zobowiązania ogółem, w tym:	3 965
Długoterminowe	99
Krótkoterminowe	3 866
Przychody ze sprzedaży	6 577
Koszt własny sprzedaży	6 450
Koszty sprzedaży	249
Koszty zarządu	23
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	(150)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(149)

21. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Informacje o podmiotach stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Siedziba jednostki stowarzyszonej	Udziały		Wartość ujęta w sprawozdaniu	
		Stan na 31/12/2017 %	Stan na 31/12/2016 %	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2016 (tys. PLN)
„Osowska 84 Development” Sp. z o.o.	Warszawa	50	50	-	-

NTT System S.A. posiada na dzień bilansowy udziały w jednostkach stowarzyszonych, zaprezentowane w powyższej tabeli. Inwestycje w udziały w Osowska 84 Development Sp. z o.o. wykazane zostały w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość udziałów NTT System S.A. w spółce Osowska 84 Development Sp. z o. o., ujętych w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, z uwagi na objęcie tych udziałów odpisem aktualizującym w pełnej wysokości, wynosi 0 tys. zł

Dane finansowe spółki Osowska 84 Development Sp. z o.o.:

Podmiot: Osowska 84 Development Sp. z o.o.	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)
Wybrane dane finansowe:	
Aktywa ogółem	5
Zobowiązania ogółem, w tym:	-
Długoterminowe	-
Krótkoterminowe	-
Przychody ze sprzedaży	-
Koszt własny sprzedaży	-
Koszty zarządu	1
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	(1)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(1)

22. Wspólne Przedsięwzięcia

W dniu 22 października 2010 r. NTT System S.A. zawarła umowę spółki komandytowej „Osowska 84 Development Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Spółka komandytowa, w której jest komandytariuszem z sumą komandytową na poziomie 400 tys. zł. Zgodnie z umową NTT System S.A. wniosła wkład niepieniężny w postaci prawa wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej wraz z prawem własności posadowionego tam budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, o łącznej wartości 6 mln zł oraz wkład pieniężny w wysokości 502.857,30 zł. Komplementariuszem w spółce komandytowej jest spółka „Osowska 84 Development” Sp. z o.o. Udział w zysku przypadający na NTT System S.A. na podstawie zapisów umowy to 71,90%.

Wspólna inwestycja obejmuje budowę budynku mieszkaniowo-usługowego na gruncie wniesionym przez NTT System S.A. w drodze wkładu do spółki komandytowej, a następnie sprzedaż lokali w tym budynku.

Dane finansowe spółki „Osowska 84 Development Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Spółka komandytowa:

Podmiot: „Osowska 84 Development Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Spółka komandytowa	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)
Wybrane dane finansowe:	
Aktywa ogółem	44
Zobowiązania ogółem, w tym:	-
Długoterminowe	-
Krótkoterminowe	-
Przychody ze sprzedaży	-
Koszt własny sprzedaży	-
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	5
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(5)
	(5)

W raporcie bieżącym nr 13/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 25/2010 z dnia 23 października 2010 r., Zarząd NTT System S.A. poinformował, iż wspólnicy Osowska 84 Development Spółka z o.o. spółka komandytowa dokonali zmiany treści Umowy Spółki poprzez następujące zmniejszenie wkładów:

- wkład Spółki Osowska 84 Development Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - zmniejszony został do wysokości 1.000,00 PLN;
- wkład Spółki NTT System S.A. zmniejszony został do wysokości 400.000,00 PLN;
- wkład Spółki Tryboń - Projektowanie i Powiernictwo Inwestycyjne Spółka z o.o. zmniejszony został do wysokości 100.000,00 PLN.

W związku ze zmniejszeniem wysokości wkładów zgromadzenie wspólników Spółki Osowska 84 Development Spółka z o.o. spółka komandytowa podjęło uchwałę o zwrocie różnicy pomiędzy zmniejszoną wysokością wkładów a ich pierwotną wysokością w następujący sposób:

1. Spółce Osowska 84 Development Spółka z o.o. zwrócona zostanie kwota 149.000,00 PLN;
2. Spółce NTT System S.A. zwrócona zostanie kwota 6.102.857,30 PLN;
3. Spółce Tryboń - Projektowanie i Powiernictwo Inwestycyjne Spółka z o.o. zwrócona zostanie kwota 1.835.896,00 PLN.

Zwrot wkładów odbywał się sukcesywnie w formie pieniężnej, proporcjonalnie do wpływów uzyskiwanych ze sprzedaży lokali położonych w Warszawie przy ul. Osowskiej 84, po pomniejszeniu kwot o zobowiązania wskazane w bilansie.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania NTT System S.A. z tytułu zmniejszenia wkładów otrzymała łącznie kwotę 6 102 857,30 zł (w tym do 31 grudnia 2016 roku – kwotę 6 102 857,30 zł).

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość wkładów wniesionych przez NTT System S.A. do spółki Osowska 84 Development Sp. z o. o. Spółka komandytowa, ujętych w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, z uwagi na objęcie ich odpisem aktualizującym w pełnej wysokości, wynosi 0 tys. zł.

Zmiany kapitałowe w spółkach Osowska 84 Development Spółka z o.o. i Osowska 84 Development Spółka z o.o. spółka komandytowa związane są z kończącym się procesem inwestycyjnym, do realizacji którego spółki te były powołane.

23. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Udzielone pożyczki	120	150
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	-	-
	120	150
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	120	150

24. Pozostałe aktywa

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Rozliczenia międzyokresowe	3 276	7 984
Inne	398	454
	3 674	8 438
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	3 674	8 438

Na łączną kwotę rozliczeń międzyokresowych składają się głównie faktury korygujące i noty kredytowe od dostawców krajowych i zagranicznych wystawione i otrzymane po dniu bilansowym a dotyczące okresu sprawozdawczego, własne faktury sprzedaży wystawione po dniu bilansowym dokumentujące dostawy i usługi wykonane w okresie sprawozdawczym, naliczone przychody nieotrzymane do dnia bilansowego oraz rozliczane w czasie koszty z tytułu opłat oraz umów ubezpieczenia.

Pozostałe aktywa w wysokości 398 tys. PLN (454 tys. PLN na koniec 2016 r.) stanowi wartość będących w posiadaniu Jednostki Dominującej 177.663 szt. akcji własnych (168.647 szt. na koniec 2016 r.), utrzymywanych w celach inwestycyjnych. Zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy NTT System S.A. skup akcji własnych realizowany może być najdalej do 31 grudnia 2019 roku.

25. Zapasy

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Materiały	-	-
Produkcja w toku	-	560
Wyroby gotowe	4 487	4 920
Towary	36 374	72 961
Zapasy ogółem brutto:	40 861	78 441
Odpis aktualizujący wartość materiałów	-	-
Odpis aktualizujący wartość produkcji w toku	-	560
Odpis aktualizujący wartość wyrobów gotowych	1 366	1 259
Odpis aktualizujący wartość towarów	3 152	3 152
Zapasy ogółem netto:	36 343	73 470

Na koniec okresu sprawozdawczego zapasy o wartości 35.500 tys. zł stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów bankowych zaciągniętych przez Jednostkę Dominującą Grupy Kapitałowej NTT System S.A. oraz zobowiązań z tytułu zawartych umów faktoringu (na dzień 31.12.2016 odpowiednio 28.000 tys. zł).

26. Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Należności z tytułu dostaw i usług – wartość nominalna	53 063	73 545
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	(314)	(933)
Należności z tytułu dostaw i usług – wartość bilansowa	52 749	72 612
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	4 833	8 554
Należności z tytułu podatku dochodowego	4 990	325
Należności dochodzone na drodze sądowej i wątpliwe	-	-
Należności z tytułu nierozliczonych reklamacji	15	12
Inne należności	5 772	4 403
Należności ogółem:	68 359	85 906

Na dzień 31.12.2017 r. w łącznej kwocie innych należności 5 772 tys. PLN zawierają się należności z tytułu rozliczenia faktoringu w kwocie 5 659 tys. PLN.

Na dzień bilansowy łączna wartość należności dochodzonych na drodze sądowej i wątpliwych wynosi 10 265 tys. PLN i objęta jest w całości odpisem aktualizującym. Na dzień bilansowy poprzedniego okresu sprawozdawczego kwota ta wynosiła 10 340 tys. PLN.

26.1. Należności z tytułu dostaw i usług

Termin spłaty należności z tytułu sprzedaży towarów i usług zawiera się zazwyczaj w przedziale od 0 do 90 dni i należności te nie są oprocentowane. W okresie sprawozdawczym wartość odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług w Grupie uległa zmniejszeniu o 619 tys. PLN.

Przed podjęciem współpracy z nowym klientem Grupa stosuje system weryfikacji, w tym oceny zdolności kredytowej tego klienta i na tej podstawie wyznacza mu limity kredytowe, podlegające okresowej weryfikacji.

Saldo należności z tytułu dostaw i usług na dzień bilansowy obejmuje też należności denominowane w walutach obcych – 3 198 tys. EUR i 810 tys. USD (1 500 tys. EUR i 292 tys. USD na dzień 31 grudnia 2016 r.).

W łącznej kwocie należności z tytułu dostaw i usług zaprezentowane zostały rozrachunki rozliczane z wykorzystaniem faktoringu (zmniejszenie należności o kwotę 27 856 tys. PLN).

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług

	<u>Stan na 31/12/2017</u> (tys. PLN)	<u>Stan na 31/12/2016</u> (tys. PLN)
Należności nieprzeterminowane	41 127	67 169
Należności przeterminowane:		
0-30 dni	8 888	4 234
30-60 dni	297	75
60-90 dni	957	758
90-180 dni	1 348	117
180-360 dni	132	259
powyżej 360 dni	-	-
Razem	<u>52 749</u>	<u>72 612</u>

27. Należności z tytułu leasingu finansowego

	<u>Stan na 31/12/2017</u> (tys. PLN)	<u>Stan na 31/12/2016</u> (tys. PLN)
Należności z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe	-	-
Należności z tytułu leasingu finansowego długoterminowe	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

28. Kapitał podstawowy

	<u>Stan na 31/12/2017</u>	<u>Stan na 31/12/2016</u>
Liczba akcji w sztukach	13 850 000	13 850 000
Wartość nominalna akcji (PLN / akcję)	<u>6,00</u>	<u>6,00</u>
Kapitał podstawowy (w tys. PLN)	<u>83 100</u>	<u>83 100</u>

Kapitał podstawowy składa się z:

	<u>Liczba akcji (w sztukach)</u>	<u>Wartość nominalna akcji (w PLN)</u>	<u>Kapitał podstawowy (w tys. PLN)</u>
Akcje zwykłe na okaziciela serii D	<u>13 850 000</u>	<u>6,00</u>	<u>83 100</u>
	<u>13 850 000</u>		<u>83 100</u>

28.1. Zmiany kapitału podstawowego

	<u>Okres zakończony 31/12/2017</u> (tys. PLN)	<u>Okres zakończony 31/12/2016</u> (tys. PLN)
Stan na początek okresu	83 100	83 100
Zwiększenia kapitału podstawowego w okresie	-	-
-	-	-
Zmniejszenia kapitału podstawowego w okresie	-	-
-	-	-
Stan na koniec okresu	<u>83 100</u>	<u>83 100</u>

Akcje zwykłe o wartości nominalnej 6,00 PLN, są równoważne pojedynczemu głosowi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy i posiadają prawo do dywidendy.

29. Kapitał zapasowy

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	25 201	25 201
Z podziału wyniku finansowego	11 025	8 964
Inne	-	-
	36 226	34 165

30. Kapitał rezerwowy

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	5 948	5 948
Kapitał rezerwowy na nabycie akcji własnych	3 500	3 500
Inne	-	-
	9 448	9 448

30.1. Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na początek roku obrotowego	5 948	6 658
Wycena rzeczowych aktywów trwałych	-	(710)
Aktualizacja wyceny inwestycji w związku ze zbyciem	-	-
Rezerwa na podatek dochodowy związany z aktualizacją wyceny	-	-
Inne	-	-
Stan na koniec roku obrotowego	5 948	5 948

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny pochodzi z przeszacowania gruntów. W przypadku zbycia przeszacowanych gruntów, efektywnie zrealizowana część kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny związana z danym składnikiem majątku przenoszona jest bezpośrednio do zysków zatrzymanych.

31. Zyski zatrzymane i dywidendy

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zyski zatrzymane	1 613	3 411
	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na początek roku obrotowego	3 411	5 737
Wpływ zmian zasad rachunkowości	-	-
Przekształcony bilans otwarcia	3 411	5 737
Zysk (strata) netto roku obrotowego	1 613	3 411
Wypłata dywidendy	-	(4 378)
Podział wyniku finansowego - przeniesienie na kapitał zapasowy	(2 061)	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	(1 350)	(1 359)
Inne	-	-
Stan na koniec roku obrotowego	1 613	3 411

W okresie sprawozdawczym nie miała miejsca wypłata ani deklaracja wypłaty dywidendy.

Zarząd jednostki dominującej poinformował w raporcie bieżącym nr 12/2017 z dnia 26 czerwca 2017 r. o podjęciu przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie NTT System S.A. w dniu 26 czerwca 2017 r. uchwały nr 5B w sprawie podziału zysku netto Spółki za rok kończący się 31 grudnia 2016 r.

Zgodnie z treścią uchwały, zysk netto NTT System S.A. za rok obrotowy trwający od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku w kwocie 3 038 950,75 zł (słownie: trzy miliony trzydzieści osiem tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt złotych siedemdziesiąt pięć groszy) przeznaczony został:

- w wysokości 1 349 339,87zł (słownie: jeden milion trzysta czterdzieści dziewięć tysięcy trzysta trzydzieści dziewięć złotych osiemdziesiąt siedem groszy) na pokrycie straty z lat ubiegłych stanowiącej niepodzielony wynik finansowy;
- w wysokości 1 689 610,88 zł (słownie: jeden milion sześćset osiemdziesiąt dziewięć tysięcy sześćset dziesięć złotych osiemdziesiąt osiem groszy) na kapitał zapasowy.

W głosowaniu nad wyżej wymienioną uchwałą oddano ważne głosy z 9 858 635 akcji. Akcje te stanowią 71,18% kapitału zakładowego NTT System S.A.. Na ogólną liczbę 9 858 635 ważnych głosów za przyjęciem uchwały oddano 7 761 563 głosów, głosów przeciw oddano 2 097 072, głosów wstrzymujących się 0.

Uchwała została powzięta wymaganą większością głosów.

W dniu 30 czerwca 2017 r. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników NTT Technology Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 3 w sprawie podziału zysku netto za rok 2016, zgodnie z którą zysk netto za 2016 r. w kwocie 382 823,11 zł (słownie: trzysta osiemdziesiąt dwa tysiące osiemset dwadzieścia trzy złote jedenaście groszy) został przeznaczony w całości na kapitał zapasowy.

32. Udziały niesprawujące kontroli

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Saldo na początek okresu	-	-
Udział w zyskach w ciągu roku	-	-
Inne zmiany	-	-
Saldo na koniec okresu	-	-

33. Kredyty i pożyczki otrzymane

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Niezabezpieczone		
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Weksle	-	-
Pożyczki	-	-
Obligacje	-	-
Inne	-	-
	-	-
Zabezpieczone		
Kredyty w rachunku bieżącym	17 627	25 732
Kredyty bankowe	-	-
Pożyczki	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-
Inne	-	-
	17 627	25 732
	17 627	25 732
Zobowiązania długoterminowe	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	17 627	25 732
	17 627	25 732

W ogólnej kwocie wykorzystanych kredytów na dzień bilansowy zawiera się kwota kredytów w walutach obcych w wysokości 2 065 tys. EUR. Na koniec okresu porównawczego tj. 31.12.2016 r. kwota wykorzystanych kredytów w walutach obcych wynosiła 2 217 tys. EUR.

34. Pozostałe zobowiązania finansowe

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Instrumenty pochodne wyznaczone i wykorzystywane jako zabezpieczenia, wykazywane w wartości godziwej		
Kontrakty forward w walutach obcych	-	-
Swapy stóp procentowych	-	-
Swapy walutowe	-	-
Inne	-	-
	-	-
Zobowiązania finansowe wykazane w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inne niż instrumenty pochodne	1	1
Wycena bilansowa transakcji forward	5	154
Instrumenty pochodne przeznaczone do zbycia niewyznaczone jako zabezpieczenia	-	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia, inne niż instrumenty pochodne	-	-
	6	155
Inne zobowiązania finansowe	-	-
	6	155
Zobowiązania długoterminowe	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	6	155
	6	155

35. Rezerwy

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Świadczenia pracownicze	731	731
Rezerwa na koszt badania sprawozdania finansowego	-	-
Inne rezerwy	7 410	7 628
	8 141	8 359
Rezerwy długoterminowe	208	209
Rezerwy krótkoterminowe	7 933	8 150
	8 141	8 359

Inne rezerwy

	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na koszty niefakturowane	Pozostałe rezerwy	Razem
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na 1 stycznia 2017 roku	-	7 628	-	7 628
Utworzenie rezerw	-	4 563	-	4 970
Wykorzystanie rezerw	-	-	-	-
Rozwiązanie rezerw	-	(4 781)	-	(8 800)
Pozostałe zmiany stanu rezerw	-	-	-	(1)
Stan na 31 grudnia 2017 roku	-	7 410	-	7 628

Kwota rezerw na świadczenia pracownicze obejmuje rezerwy długoterminowe na świadczenia emerytalne w wysokości 109 tys. PLN oraz rezerwy krótkoterminowe na niewykorzystane urlopy w kwocie 622 tys. PLN. Pozostałe rezerwy w kwocie 7 410 tys. PLN dotyczą kosztów premii i bonusów należnych sieciom i partnerom handlowym za obrót wykonany w 2017 roku, kosztów marketingowych, ubezpieczeń, kosztów obsługi sprzedaży towarów i produktów oraz realizacji przetargów. W tej kwocie zawiera się także rezerwa w wysokości 2,5 mln zł związana z prowadzonym w Jednostce Dominującej postępowaniem kontrolnym w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Oczekiwany okres wykorzystania rezerw na niefakturowane koszty to pierwsze półrocze 2018 roku.

36. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8 403	64 424
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe:		
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	62	64
- zobowiązania z tytułu podatków (poza CIT)	867	2 339
- zobowiązania z tytułu ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	250	231
- inne zobowiązania	556	994
- fundusze specjalne	98	106
Rozliczenia międzyokresowe bierne	-	-
Zobowiązania ogółem	10 236	68 158
Zobowiązania długoterminowe	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	10 236	68 158

Termin zapłaty za zakup towarów i materiałów zawiera się zazwyczaj w przedziale od 0 do 90 dni. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane.

Suma zobowiązań z tytułu dostaw i usług na dzień bilansowy obejmuje też zobowiązania w walutach obcych – 79 tys. EUR oraz 241 tys. USD (9 898 tys. EUR oraz 1 276 tys. USD na dzień 31 grudnia 2016).

37. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Brak ujęcia występujących w Grupie Kapitałowej na dzień bilansowy okresu sprawozdawczego zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, z uwagi na ich wartość, nie wpływa istotnie na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji finansowej i majątkowej.

38. Programy świadczeń emerytalnych

Grupa Kapitałowa NTT System S.A. nie prowadzi programów świadczeń emerytalnych.

39. Instrumenty finansowe

39.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Grupa Kapitałowa zarządza kapitałem by zagwarantować, że będzie zdolna kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał własny, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe i zysk zatrzymany.

Kierownictwo dokonuje okresowo przeglądu struktury kapitałowej. W ramach przeglądu analizie poddawany jest koszt kapitału oraz rodzaje ryzyka związanego z każdą klasą kapitału.

39.2 Znaczące zasady rachunkowości

Szczegółowy opis znaczących zasad rachunkowości i stosowanych metod, w tym kryteriów ujęcia, podstaw wyceny oraz podstaw wykazywania dochodów i kosztów w odniesieniu do poszczególnych kategorii aktywów finansowych, zobowiązań finansowych i instrumentów kapitałowych ujawniono w nocie nr 3 do sprawozdania finansowego.

39.3 Kategorie instrumentów finansowych

	<u>Stan na 31/12/2017</u>	<u>Stan na 31/12/2016</u>
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Aktywa		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	10 802	17 098
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Finansowe instrumenty pochodne – wycena	-	-
Należności handlowe i pozostałe	68 359	85 906
Zobowiązania		
Kredyty bankowe i pożyczki	17 627	25 732
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-
Inne zobowiązania finansowe	6	155
Zobowiązania handlowe i pozostałe	10 236	68 158
Kredyty i pożyczki oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	17 627	25 732
Kredyty i pożyczki oprocentowane wg stałej stopy procentowej	-	-

W pozycji aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zawierają się środki pieniężne i ich ekwiwalenty, udzielone pożyczki oraz wartość akcji własnych nabytych przez Jednostkę Dominującą w celach inwestycyjnych.

Hierarchia wartości godziwej

	<u>Ogółem stan na 31/12/2017</u>	<u>Poziom 1</u>	<u>Poziom 2</u>	<u>Poziom 3</u>
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Aktywa				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	10 802	398	10 404	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-
Finansowe instrumenty pochodne – wycena	-	-	-	-
Należności handlowe i pozostałe	68 359	-	68 359	-
Zobowiązania				
Kredyty bankowe i pożyczki	17 627	-	17 627	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe	6	-	155	-
Zobowiązania handlowe i pozostałe	10 236	-	68 158	-

39.4 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Zarząd monitoruje ryzyko finansowe związane z działalnością Grupy i zarządza nim za pośrednictwem wewnętrznych procedur i badań poświęconych temu ryzyku, analizujących stopień narażenia i poziom ryzyka. Ryzyko, na które narażona jest Grupa obejmuje ryzyko rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko cenowe), a także ryzyko kredytowe i ryzyko płynności.

Grupa dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka wykorzystując w tym celu własną wiedzę i doświadczenie oraz stosując dostępne instrumenty finansowe jako zabezpieczenie. Grupa nie wykorzystuje ani nie obraca instrumentami finansowymi – w tym finansowymi instrumentami pochodnymi – w celach spekulacyjnych.

39.5 Ryzyko rynkowe

Działalność Grupy wiąże się z narażeniem na ryzyko finansowe związane przede wszystkim z należnościami handlowymi oraz ryzyko wynikające ze zmian kursów walut oraz stóp procentowych.

39.6 Zarządzanie ryzykiem walutowym

Grupa zawiera określone transakcje w walutach obcych. W związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut. Ryzykiem tym zarządza się poprzez bieżącą kontrolę poziomu zapasów towarów i materiałów, właściwe planowanie wielkości i częstotliwości zakupów towarów oraz poprzez prowadzenie polityki cenowej skutecznie niwelującej wpływ ryzyka walutowego na wyniki finansowe. Grupa wykorzystuje też walutowe kontrakty typu forward.

Wartość bilansowa należności oraz zobowiązań Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy przedstawia się następująco:

	Zobowiązania		Należności	
	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2016 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2016 (tys. PLN)
USD (kurs średni NBP na dzień 31.12.2017: 3,4813)	839	5 333	2 820	1 212
EUR (kurs średni NBP na dzień 31.12.2017: 4,1709)	455	44 280	13 338	6 636
Pozostałe	-	-	-	-

Zmiana o 1 punkt procentowy kursów średnich walut obcych w których Grupa posiada należności i zobowiązania skutkowałby zmianą wyceny tych instrumentów na dzień 31.12.2017 r. do poniższych wartości:

	Zobowiązania		Należności	
	Wzrost kursu o 1% (tys. PLN)	Spadek kursu o 1% (tys. PLN)	Wzrost kursu o 1% (tys. PLN)	Spadek kursu o 1% (tys. PLN)
USD	847	831	2 848	2 792
EUR	460	450	13 471	13 205
Pozostałe	-	-	-	-

Grupa zawiera kontrakty forward zabezpieczające przed ryzykiem różnic kursowych przede wszystkim w odniesieniu do zobowiązań w walutach obcych związanych z transakcjami o najdłuższym terminie płatności.

39.7 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa poniesie straty finansowe. Grupa stosuje zasadę dokonywania transakcji terminowych z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Grupa dokonując oceny ratingowej swoich głównych klientów korzysta z informacji o ratingu dostarczanych przez niezależne agencje ratingowe oraz korzysta z innych informacji finansowych dostępnych publicznie oraz z własnych danych o transakcjach. Narażenie Grupy na ryzyko wiarygodności kredytowej kontrahentów jest stale monitorowane. Kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiają limity weryfikowane i zatwierdzone przez wyspecjalizowaną komórkę w strukturze Grupy. Na należności z tytułu dostaw i usług składają się kwoty należne od dużej liczby klientów, rozłożone między różne branże i obszary geograficzne. Grupa Kapitałowa NTT System S.A. zawiera ponadto umowy ubezpieczenia istotnej większości należności handlowych.

39.8 Zarządzanie ryzykiem płynności

Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności spoczywa na zarządzie, który zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału rezerwowego, wykorzystując oferty usług bankowych i rezerwowe linie kredytowe, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz dopasowując profile wymagalności aktywów i zobowiązań finansowych.

39.9 Tabele ryzyka płynności i ryzyka stóp procentowych

Poniższa tabela przedstawia informacje o terminach wymagalności zobowiązań z tytułu instrumentów finansowych.

	Stopa	Poniżej 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
	procentowa				
	%	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Stan na 31/12/2017					
Instrumenty nieoprocentowane		-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	-	-	-
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		17 627	-	-	17 627
Instrumenty o stałej stopie procentowej		-	-	-	-
Razem:		17 627	-	-	17 627
Stan na 31/12/2016					
Instrumenty nieoprocentowane		-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	-	-	-
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		25 732	-	-	25 732
Instrumenty o stałej stopie procentowej		-	-	-	-
Razem:		25 732	-	-	25 732

39.10 Dostępne finansowanie zewnętrzne

	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2016 (tys. PLN)
Niezabezpieczone kredyty w rachunku bieżącym:		
Kwota wykorzystana	-	-
Kwota niewykorzystana	-	-
Zabezpieczone kredyty w rachunku bieżącym:		
Kwota wykorzystana	17 627	25 732
Kwota niewykorzystana	11 664	4 989
	29 291	30 721
Pozostałe zabezpieczone kredyty:		
Kwota wykorzystana	-	-
Kwota niewykorzystana	5 222	6 269
	5 222	6 269

Wzrost stopy procentowej średnio o 1 punkt procentowy w okresie sprawozdawczym skutkowałby wzrostem poniesionych przez Grupę kosztów z tytułu odsetek od kredytów bankowych a tym samym obniżeniem wyniku finansowego o kwotę ok. 157 tys. PLN.

40. Przychody przyszłych okresów i pozostałe rozliczenia międzyokresowe

	Stan na 31/12/2017 (tys. PLN)	Stan na 31/12/2016 (tys. PLN)
Krótkoterminowe	7 225	7 516
Długoterminowe	-	-
	7 225	7 516

Na dzień 31.12.2017 r. skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej NTT System S.A. zawiera po stronie pasywów ujemną wartość firmy wynikającą z transakcji nabycia udziałów jednostki zależnej (200 tys. zł), a ponadto przychody przyszłych okresów (453 tys. zł) oraz pozostałe rozliczenia międzyokresowe (5 572 tys. zł). Przychody przyszłych okresów stanowi suma kwot netto faktur sprzedaży zaewidencjonowanych do końca okresu sprawozdawczego, dla których wydanie towarów nastąpiło po dniu bilansowym. Z kolei pozostałe rozliczenia międzyokresowe to przede wszystkim koszty działalności operacyjnej dotyczące okresu sprawozdawczego, zafakturowane przez kontrahentów po dniu bilansowym oraz naliczone przychody do otrzymania w przyszłych okresach a dotyczące okresu sprawozdawczego. Na dzień 31.12.2016 r. ujemna wartość firmy wynosiła 200 tys. zł, kwota przychodów przyszłych okresów 1 740 tys. zł, a łączna wartość pozostałych rozliczeń międzyokresowych 5 576 tys. zł.

41. Płatności realizowane w formie akcji

41.1 Program akcji pracowniczych

Na koniec okresu sprawozdawczego w spółkach Grupy Kapitałowej NTT System S.A. nie występowały otwarte programy akcji pracowniczych, które przewidują przyszłe emisje akcji oraz dokonywanie płatności w tej formie.

42. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Transakcje między Jednostką Dominującą Grupy a jej jednostką zależną objętą konsolidacją zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notce. Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązаныmi przedstawiono poniżej.

42.1 Transakcje handlowe

W roku obrotowym Grupa zawarła następujące transakcje handlowe ze podmiotami powiązаныmi niepodlegającymi konsolidacji:

	Sprzedaż do jednostek powiązanych		Zakupy od jednostek powiązanych	
	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Jednostki zależne	-	-	-	-
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy	-	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	-	-	-	-
	-	-	-	-

Nierozliczone transakcje na koniec okresu sprawozdawczego:

	Należności od stron powiązanych		Zobowiązania wobec stron powiązanych	
	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Jednostki zależne	-	-	-	-
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy	-	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	-	-	-	-
	-	-	-	-

42.2 Wynagrodzenia członków organów zarządzających i nadzorujących

Wynagrodzenia członków organów zarządzających i nadzorujących Jednostki Dominującej w roku obrotowym przedstawiały się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Świadczenia krótkoterminowe	1 044	1 429
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Pozostałe świadczenia długoterminowe	-	-
Płatności w formie akcji własnych	-	-
	1 044	1 429

43 Zmiany wysokości udziałów w jednostkach zależnych

W okresie objętym sprawozdaniem oraz w okresie poprzedzającym nie miały miejsca przejęcia nowych podmiotów zależnych przez Grupę Kapitałową NTT System S.A.. Nie miały też miejsca zmiany wysokości udziałów w podmiotach powiązanych, powodujące objęcie lub utratę kontroli.

44. Zbycie działalności

W okresie objętym sprawozdaniem oraz w okresie poprzedzającym nie miały miejsca żadne transakcje zbycia działalności prowadzonych przez Grupę NTT System S.A..

45. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz inwestycje w instrumenty rynku finansowego. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	10 284	16 494
Lokaty do 3 miesięcy	-	-
	10 284	16 494

W łącznej kwocie środków pieniężnych na rachunkach bankowych na dzień bilansowy znajdują się środki pieniężne w walutach obcych: 616 tys. USD oraz 0 tys. EUR (799 tys. USD oraz 1 736 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2016 r.).

46. Transakcje niepieniężne

W okresie sprawozdawczym spółki Grupy Kapitałowej NTT System S.A. nie były stroną transakcji o charakterze niepieniężnym, które spowodowały zmiany wartości składników aktywów i pasywów.

47. Leasing operacyjny i najem długoterminowy

47.1. Grupa jako leasingobiorca / najemca

47.1.1. Warunki leasingu / najmu

Na dzień bilansowy Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej NTT System S.A. była, w charakterze leasingobiorcy lub najemcy, stroną następujących umów leasingu operacyjnego i najmu długoterminowego:

- Umowa leasingu operacyjnego (OH) Nr 72992/W/14 z dnia 7 stycznia 2014 r. zawarta pomiędzy Europejskim Funduszem Leasingowym S.A. jako „Leasingodawcą” oraz NTT System S.A. jako „Leasingobiorcą”.

Przedmiotem leasingu jest samochód osobowy marki Volkswagen Polo, stanowiący własność Leasingodawcy. W ramach umowy Leasingodawca przekazał Leasingobiorcy prawo do używania powyższego pojazdu będącego przedmiotem leasingu. Umowa zawarta została na czas określony. Podstawowy okres umowy leasingu wynosi 60 miesięcy od dnia oddania pojazdu do używania Leasingobiorcy. Odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z właściwymi przepisami o podatku dochodowym, dokonuje Leasingodawca. Z tytułu zawartej umowy, Leasingobiorca zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Leasingodawcy miesięcznych opłat leasingowych netto, powiększonych o należny podatek VAT, przez okres obowiązywania umowy. Leasingobiorca może także nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu podstawowego okresu umowy leasingu w trybie i na zasadach określonych w umowie oraz ogólnych warunkach umowy leasingu.

- Indywidualna umowa leasingu Numer 027040/FIN/031857 z dnia 17 czerwca 2015 r. zawarta pomiędzy ALD Automotive Polska Sp. z o.o. jako „Finansującym” oraz NTT System S.A. jako „Korzystającym”.

Przedmiotem leasingu jest samochód osobowy marki Ford Focus, stanowiący własność Finansującego. W ramach umowy Finansujący oddał do Korzystającemu do używania powyższy pojazd będący przedmiotem leasingu. Umowa zawarta została na czas określony. Podstawowy okres umowy leasingu wynosi 36 miesięcy od dnia oddania pojazdu do używania Korzystającemu. Odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z właściwymi przepisami o podatku dochodowym, dokonuje Finansujący. Z tytułu zawartej umowy, Korzystający zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Finansującego miesięcznych opłat leasingowych netto, powiększonych o należny podatek VAT, przez okres obowiązywania umowy. Korzystający może także nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu podstawowego okresu umowy leasingu za cenę równą wartości końcowej netto przedmiotu leasingu, w trybie i na zasadach określonych w ogólnych warunkach umowy leasingu.

Umowa zmieniona została aneksem z dnia 2 listopada 2017 r., zgodnie z którym umowa uległa przedłużeniu do 42 miesięcy, tj. do dnia 3 czerwca 2018 r.

- Indywidualna umowa leasingu Numer 027040/FIN/031858 z dnia 17 czerwca 2015 r. zawarta pomiędzy ALD Automotive Polska Sp. z o.o. jako „Finansującym” oraz NTT System S.A. jako „Korzystającym”.

Przedmiotem leasingu jest samochód osobowy marki Ford Focus, stanowiący własność Finansującego. W ramach umowy Finansujący oddał do Korzystającemu do używania powyższy pojazd będący przedmiotem leasingu. Umowa zawarta została na czas określony. Podstawowy okres umowy leasingu wynosi 36 miesięcy od dnia oddania pojazdu do używania Korzystającemu. Odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z właściwymi przepisami o podatku dochodowym, dokonuje Finansujący. Z tytułu zawartej umowy, Korzystający zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Finansującego miesięcznych opłat leasingowych netto, powiększonych o należny podatek VAT, przez okres obowiązywania umowy. Korzystający może także nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu podstawowego okresu umowy leasingu za cenę równą wartości końcowej netto przedmiotu leasingu, w trybie i na zasadach określonych w ogólnych warunkach umowy leasingu.
- Indywidualna umowa leasingu Numer 027040/FIN/031859 z dnia 17 czerwca 2015 r. zawarta pomiędzy ALD Automotive Polska Sp. z o.o. jako „Finansującym” oraz NTT System S.A. jako „Korzystającym”.

Przedmiotem leasingu jest samochód osobowy marki Ford Focus, stanowiący własność Finansującego. W ramach umowy Finansujący oddał do Korzystającemu do używania powyższy pojazd będący przedmiotem leasingu. Umowa zawarta została na czas określony. Podstawowy okres umowy leasingu wynosi 36 miesięcy od dnia oddania pojazdu do używania Korzystającemu. Odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z właściwymi przepisami o podatku dochodowym, dokonuje Finansujący. Z tytułu zawartej umowy, Korzystający zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Finansującego miesięcznych opłat leasingowych netto, powiększonych o należny podatek VAT, przez okres obowiązywania umowy. Korzystający może także nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu podstawowego okresu umowy leasingu za cenę równą wartości końcowej netto przedmiotu leasingu, w trybie i na zasadach określonych w ogólnych warunkach umowy leasingu.
- Szczegółowa umowa finansowa w powiązaniu z Umową Generalną Leasingu Operacyjnego Nr 37/2015/WDT z dnia 11 września 2015 r. zawarta pomiędzy Corpo Flota Sp. z o.o. jako „Finansującym” oraz NTT System S.A. jako „Korzystającym”.

Przedmiotem umowy jest samochód osobowy marki Skoda Octavia, stanowiący własność Finansującego. W ramach umowy Finansujący oddał do Korzystającemu do używania powyższy pojazd będący przedmiotem umowy. Umowa zawarta została na czas określony. Okres umowy wynosi 48 miesięcy od dnia wydania pojazdu Korzystającemu. Z tytułu zawartej umowy, Korzystający zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Finansującego miesięcznych rat finansowych, powiększonych o należny podatek VAT, przez okres obowiązywania umowy, a także rat serwisowych i ubezpieczeniowych, wynikających z umów dodatkowych. Korzystający może także nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu podstawowego okresu umowy leasingu za cenę odkupu pojazdu po zakończeniu umowy, w trybie i na zasadach określonych w umowie generalnej i szczegółowej.
- Umowa leasingu operacyjnego Nr 247112 z dnia 3 sierpnia 2017 r. zawarta pomiędzy Millennium Leasing Sp. z o.o. jako „Finansującym” oraz NTT System S.A. jako „Korzystającym”.

Przedmiotem leasingu jest naczepa marki KAESSBOHRER MAXIMA, stanowiąca własność Finansującego. W ramach umowy Finansujący przekazał Korzystającemu prawo do używania powyższego pojazdu będącego przedmiotem leasingu. Umowa zawarta została na czas określony. Podstawowy okres umowy leasingu wynosi 36 miesięcy od dnia oddania pojazdu do używania Korzystającemu. Odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z właściwymi przepisami o podatku dochodowym, dokonuje Finansujący. Z tytułu zawartej umowy, Korzystający zobowiązany jest do ponoszenia na rzecz Finansującego miesięcznych rat wynagrodzenia netto, powiększonych o należny podatek VAT, przez okres obowiązywania umowy. Korzystający może także nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu podstawowego okresu umowy leasingu w trybie i na zasadach określonych w umowie oraz ogólnych warunkach umowy leasingu. Umowa przewiduje też przedłużenie okresu leasingu do 48 miesięcy (lub do 60 miesięcy) w przypadku gdy Korzystający nie skorzysta z prawa do nabycia przedmiotu leasingu odpowiednio po 36 miesiącach lub 48 miesiącach trwania umowy.

47.1.2. Płatności ujęte w kosztach

	Okres zakończony 31/12/2017 (tys. PLN)	Okres zakończony 31/12/2016 (tys. PLN)
Minimalne opłaty z tytułu leasingu / najmu	102	99
	-	-
	102	99

47.1.3. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego i najmu

	Stan na 31/12/2017	Stan na 31/12/2016
	(tys. PLN)	(tys. PLN)
Do roku	75	85
Od 1 roku do 5 lat	46	63
Ponad 5 lat	-	-
	121	148

47.2. Grupa jako leasingodawca

Jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej NTT System S.A. nie występują w transakcjach leasingu operacyjnego w charakterze leasingodawcy.

48. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe**ZOBOWIĄZANIA**

Na dzień 31.12.2017 r. Jednostka Dominująca Grupy NTT System S.A. posiadała zobowiązania warunkowe w łącznej wysokości 92 018 tys. zł, w tym:

- Gwarancje usunięcia wad i usterek w ramach zawartych umów handlowych, udzielone przez towarzystwa ubezpieczeniowe spółce zależnej w wysokości 64 tys. zł, (zabezpieczone weksłami poręczonymi przez NTT System S.A.)
- Weksle wraz z deklaracjami weksłowymi wystawione przez Emitenta na zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów bankowych w wysokości 28 200 tys. zł oraz 7 091 tys. zł (1 700 tys. EUR)
- Weksle wraz z deklaracjami weksłowymi wystawione przez Emitenta na zabezpieczenie zobowiązań z tytułu umów faktoringu w wysokości 55 000 tys. zł
- Weksle wraz z deklaracjami weksłowymi wystawione przez Emitenta na zabezpieczenie zobowiązań z tytułu umowy leasingu w wysokości 163 tys. zł
- Weksle wraz z deklaracjami weksłowymi wystawione przez Emitenta na zabezpieczenie zobowiązań z tytułu umów o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowych zapłaty długu celnego w wysokości 500 tys. zł
- Weksel wystawiony przez Emitenta na zabezpieczenie wiarytelności, odsetek i innych kosztów dochodzenia należności związanych z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązań wynikających z umów z kontrahentem, do kwoty 1 000 tys. zł

Na dzień 31.12.2017 r. NTT Technology Sp. z o.o. (jednostka zależna od NTT System S.A.) posiadała zobowiązania warunkowe w łącznej wysokości 541 tys. zł z tytułu poręczenia weksła wystawionego przez jednego z członków konsorcjum do którego należy NTT System Technology Sp. z o.o., do dyspozycji towarzystwa ubezpieczeniowego w związku z udzieloną gwarancją w ramach postępowania przetargowego.

Ponadto, na koniec okresu sprawozdawczego oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, w Jednostce Dominującej prowadzonych jest jednocześnie kilka podatkowych postępowań kontrolnych wszczętych w latach 2011-2014 przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie (obecnie Naczelnik Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie), obejmujących łącznie swoim zakresem rzetelność deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowość obliczania i wpłacania podatków za lata 2008 - 2012 oraz styczeń i luty 2013 roku.

Postępowania dotyczące podatku od towarów i usług i podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2008 oraz podatku od towarów i usług za rok 2009 opisane zostały w nocie nr 52.

Pozostałe postępowania na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania postępowania te są nadal w toku i nie zapadły w nich jeszcze żadne rozstrzygnięcia.

49. Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Zarząd Jednostki Dominującej NTT System S.A. informował w raporcie bieżącym nr 16/2017 z dnia 17 lipca 2017 r., iż w dniu 17 lipca 2017 roku wpłynęła do Emitenta Uchwała Rady Nadzorczej NTT System S.A. nr 2/17//07/2017 z dnia 17 lipca 2017 r. w sprawie wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzania przeglądu i badania sprawozdań finansowych za rok obrotowy 2017. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

W myśl ww. uchwały, Rada Nadzorcza, działając zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami, w tym na podstawie § 13 pkt 2 lit. s) Statutu Spółki oraz § 4 pkt 2 lit. s) Regulaminu Rady Nadzorczej NTT System S.A., wybrała do przeprowadzenia przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2017 r. oraz badania rocznego sprawozdania finansowego NTT System S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej NTT

System S.A. sporządzonego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 roku, spółkę REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy ul. Starodworskiej 1.

Wybór REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. stanowi odnowienie (przedłużenie) dotychczasowego zlecenia badania. Umowa z podmiotem uprawnionym zostanie przedłużona na okres wykonania wskazanych wyżej usług (przeglądu oraz badania sprawozdań finansowych).

Spółka REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. wpisana jest na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101.

Jednocześnie Zarząd NTT System S.A. informował, iż Spółka NTT System S.A. korzystała już z usług firmy REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. w zakresie przygotowania części prospektu emisyjnego akcji serii C oraz badania jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego NTT System S.A. za lata 2005-2008, 2010-2016 i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej NTT System S.A. za lata 2007-2008 oraz 2010-2011, 2015-2016.

Aneks do Umowy z REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z dnia 18 lipca 2016 r. zawarty został w dniu 21 sierpnia 2017 r. i obejmuje badanie i przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego NTT System S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej NTT System S.A. za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 r. a także przegląd śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego NTT System S.A. oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej NTT System S.A. za okres sprawozdawczy od 01.01.2017 do 30.06.2017 r.

Badanie i przegląd rocznych i śródrocznych sprawozdań finansowych NTT System S.A. oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej NTT System S.A. za rok obrotowy obejmujący okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 r. przeprowadzone zostało przez spółkę REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy ul. Starodworskiej 1, na podstawie umowy Nr 13/B/2016 zawartej w dniu 18 lipca 2016 r.

Łączna wysokość wynagrodzenia

Strony zgodnie ustaliły, że za wykonanie prac objętych aneksem z dnia 21.08.2017 r. do umowy z dnia 18 lipca 2016 r., dotyczących badania i przeglądu sprawozdań finansowych za rok 2017 podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych otrzyma następujące wynagrodzenie:

- za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego za 2017 rok kwotę netto 12.500,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT
- za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 rok kwotę netto 6.000,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT
- za przegląd półroczny jednostkowego sprawozdania finansowego za I półrocze 2017 roku kwotę netto 9.500,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT
- za przegląd półroczny skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2017 roku kwotę netto 5.000,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT

Do chwili sporządzenia niniejszego sprawozdania, z tytułu powyższej umowy dotyczącej badania i przeglądu sprawozdań finansowych NTT System S.A. za 2017 rok, wypłacona została część wynagrodzenia w wysokości 20.750,00 zł powiększona o podatek VAT.

Łączna wysokość wynagrodzenia należnego z tytułu badania i przeglądu sprawozdań finansowych za 2016 r. wynikająca z umowy z 18 lipca 2016 r. zawartej z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych wyniosła:

- za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego za 2016 rok kwotę: 11.000,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT.
- za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok kwotę: 5.500,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT
- za przegląd półroczny jednostkowego sprawozdania finansowego za I półrocze 2016 roku kwotę: 9.000,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT
- za przegląd półroczny skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2016 roku kwotę: 4.500,00 zł powiększoną o podatek od towarów i usług VAT

Wynagrodzenie to do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania zostało w całości wypłacone

50. Dane dotyczące zatrudnienia w Grupie Kapitałowej

Przeciętne zatrudnienie w jednostkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej NTT System S.A. w okresie sprawozdawczym w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 121 etatów, natomiast w okresie porównawczym 131 etaty.

51. Zdarzenia po dniu bilansowym

Brak istotnych zdarzeń po dniu bilansowym.

52. Pozostałe informacje

Poniżej przedstawiamy informacje w zakresie postępowań kontrolnych prowadzonych w Jednostce Dominującej Grupy Kapitałowej NTT System S.A.:

Podatek od towarów i usług za grudzień 2008 r. oraz podatek dochodowy od osób prawnych za 2008 r.

W 2011 roku wobec Spółki wszczęte zostało przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie (obecnie Naczelnika Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie) – dalej „NMUCS” - postępowanie kontrolne, w ramach którego wszczęto kontrolę podatkową w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za miesiące od lipca do grudnia 2008 r. Kontrola ta została zakończona wydanym 19 grudnia 2013 r. wynikiem kontroli za miesiące od lipca do listopada 2008 r., w którym NMUCS potwierdził, iż nie stwierdza nieprawidłowości w rozliczeniach Spółki z budżetem państwa za ten okres. W dniu 20 kwietnia 2016 r. NMUCS wydał decyzję w zakresie rozliczenia podatku od towarów i usług za miesiąc grudzień 2008 r. Powyższa decyzja, po odwołaniu Spółki, została utrzymana w mocy przez Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie (obecnie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie) – dalej „DIAS”. Spółka wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (dalej „WSA”) zaskarżając decyzję DIAS w całości. WSA w wyroku z dnia w dniu 16 lutego 2018 r. uchylili zaskarżoną decyzję DIAS i zasądził na rzecz Spółki zwrot kosztów postępowania. Orzeczenie w powyższej sprawie jest nieprawomocne.

W ocenie NTT System S.A. potencjalne maksymalne zagrożenie, płynące z utrzymania w mocy Decyzji Dyrektora UKS na kolejnych etapach postępowania odwoławczego, oszacować można na kwotę 2,5 mln zł zaległości podatkowej, należne odsetki od dnia powstania zaległości, koszty postępowania egzekucyjnego oraz koszty obsługi prawnej i sądowe.

W 2014 roku wobec Spółki wszczęte zostało przez NMUCS postępowanie kontrolne w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych za 2008 r. Postępowanie to zostało zakończone wydaną w dniu 11 maja 2017 r. decyzją NMUCS. Decyzja ta jest ściśle związana z opisanymi powyżej decyzjami NMUCS i DIAS w przedmiocie podatku od towarów i usług za grudzień 2008 r. NMUCS w swej decyzji dotyczącej podatku dochodowego od osób prawnych zakwestionował te same transakcje, które wcześniej zostały zakwestionowane w podatku od towarów i usług za grudzień 2008 r. W wyniku powyższego NMUCS określił NTT System S.A. zobowiązanie podatkowe w kwocie o 2,7 mln PLN wyższej od kwoty pierwotnie wykazanej przez Spółkę. Powyższa decyzja, po odwołaniu Spółki, została utrzymana w mocy przez DIAS. Spółka w dniu 19 stycznia 2018 r. wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie zaskarżając decyzję DIAS w całości.

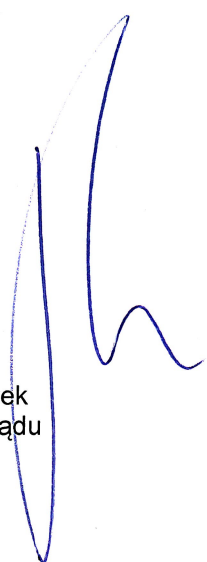
Mając na uwadze orzecznictwo w analogicznych sprawach Spółka oczekuje na pozytywne rozstrzygnięcie w tych spraw. Tym niemniej w celu zabezpieczenia Spółki przed negatywnymi skutkami sporu, Zarząd NTT System S.A. postanowił utworzyć rezerwę w kwocie 2,5 mln PLN na poczet potencjalnych, szacowanych kosztów związanych ze sporem z Naczelnikiem Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie. W ocenie Zarządu kwota ta jest adekwatna do aktualnego zagrożenia i stanu wiedzy Zarządu. Jednocześnie w chwili obecnej Spółka, z ostrożności procesowej, w całości rozliczyła zobowiązanie wynikające w wyżej opisanych decyzji i nie posiada zobowiązania wobec budżetu państwa w ich zakresie.

Podatek od towarów i usług za lata 2009 - 2012 oraz styczeń i luty 2013 r.

NMUCS prowadzi w Spółce postępowania kontrolne, wszczęte w latach 2013-2014, dotyczące rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za lata 2009 - 2012 oraz styczeń i luty 2013 r. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania postępowania te nie zostały zakończone. Koncentrują się one na kwestii obrotu towarami wrażliwymi, tj. elektroniką oraz dochowania przez NTT System S.A. należytej staranności w procesie weryfikacji dostawców i odbiorców. Wewnętrzne procedury związane z dochowaniem należytej staranności, których celem jest minimalizacja ryzyka związanego z działaniem nieuczciwych kontrahentów i ochrona w ten sposób interesów Spółki i Grupy Kapitałowej NTT System S.A. wdrożone zostały wiele lat temu i są nieprzerwanie stosowane, a pracownicy przechodzą w tym zakresie przeszkolenie. NTT System S.A. jest w pełni przekonana o pozytywnym dla niej zakończeniu tych postępowań. W związku z tym prawdopodobieństwo niekorzystnego wyniku prowadzonych kontroli ocenia się jako niskie i nie występuje konieczność szacowania rezerwy z tego tytułu.

53. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Sprawozdanie zatwierdzone zostało przez zarząd Jednostki Dominującej w dniu 20 marca 2018 roku.

Tadeusz Kurek
Prezes Zarządu

Jacek Kozubowski
Wiceprezes Zarządu

Witold Markiewicz
Wiceprezes Zarządu